

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo ololetno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo ololetno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvala, osmrtnice itd.:
enostolpna pettirvsta po 2 vlin.
== Poslano: ==
enostolpna pettirvsta po 40 vlin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
dolge in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Narodno gospodarstvo in vojna.

Sedanja svetovna vojna je nastala vsled velikih gospodarskih nasprotij med evropskimi državami. Nemčija je začela pridobivati na gospodarskem polju svetovno moč. Angleška sicer ni hotela doseči svetovnega gospodstva v političnem oziru, pač pa je namerjala zlomiti nemško vojaško in politično moč, da bi izgubila Nemčija potem svojo gospodarsko samostojnost. Tukaj moramo pripomniti, da med Angleško ter Avstrijo in med Francosko ter Avstrijo ni bilo nobenega gospodarskega nasprotja; še le v zadnjem desetletju je nastala napetost v finančnem oziru med Francosko in našo državo vsled ruskega rovanja. Pač pa zasleduje Rusija poleg političnih tudi dalekosežne gospodarske cilje: doseči hoče izhod na odprto morje, dobiti namerja v svojo posest Dardanele, da bo mogla izvažati svoje poljedelske pridelke, ki se bodo gotovo pomnožili po dovršeni reformi. Toda ravno sedanja ruska vojska Angleška se je najbolj prizadevala, da bi od začetka tega stoletja, da bi odrinila od morja.

Na ta gospodarska nasprotja so povzročila sedanja svetovna vojska. Največja napetost je vladala med Angleži in Nemci. Angleži so razglasili Nemčiji, čeprav jim le-ti niso nasprotovali v kolonialni politiki in čeprav je angleška svetovna trgovina dalekosežno presegala nemško. Pač pa so Nemci prekosili Angleže, ker so prilagajali izdelke željam odjemalcev in ker je angleška znanost združena s tehniko, je bila razne izdelke, ki jih celo sovražnik težko pogrešajo sedaj med vojno. Nemelavec je bolj izobražen nego anglež, n se ne protivi, kakor se to nepretrgoma dogaja na Angleškem, ker tovarnarji niso v vedno večji meri nove stroje v uporabi. Tudi nemške banke nadkriljujejo angleške, ker izdatno podpirajo razvoj obravnje, ki so bili nejevoljni, ker so Nemci množevali svojo vojno mornarico, slednje v tem oziru angleškemu vzgledu. Angleži so se pač bali, da nameravajo Nemci izkoristiti njihovo kolonialno posest ali pa se vrniti na Angleško. Niso pa pravočasno ukrenili potrebnih odredb, da bi se doma skrbeli za živili, ker Veliko Britanijo se je priključila, da se vda, ako se ji odreže proizvod živil, katerih ni na Angleškem, do Nemci pridelujejo neprestano vedno živil v domači državi.

Sedanja vojna tudi zelo vpliva na našo gospodarstvo. Takoj po izbruhu vojne so prenehali mednarodni kreditni odnosi med vojujočimi se državami. Najbolj je v tem oziru Angleška, kajti Lon-

don je središče denarnega prometa v svetovni trgovini. Insolvenca je grozila londonskim bankam, ki posredujejo ta promet in ki imajo svoje dolžnike raztresene po kontinentu. Rešila jih je angleška banka, ki je bila provizorično porok za kontinentalne dolžnike angleških bankirjev z državno garancijo.

Tudi v Nemčiji in Avstriji so se opazile posledice, ko so bile prekinjeni mednarodni kreditni odnosi. V vojnem času primanjkuje denarja, dočim ga vedno več potrebuje ne samo vojaška uprava, ampak tudi trgovci in zasebniki. Temu nedostatku je odpravila Nemčija: ustanovila je vojne posojilnice, ki izdajajo bankovce, s katerimi se plačuje pri državnih blaginjah in ki jih sprejemajo tudi zasebniki. Razen tega spravijo državne banke v promet večje število bankovcev. Da ne bi primanjkovalo drobiža, so uvedli male bankovce. Slednjič je razglasila Nemčija nekaj določb o moratoriju. Tudi v Avstriji so uvedli razne bančnopolitične odredbe, da sta država in promet razpolagala z zadostnim plačilnimi sredstvi; razen tega so proglasili splošen moratorij. Enako so si pomagale druge države.

Prvi, ki so se masčevali nad tujci in jim konfiscirali posestva, so bili Angleži in Francozi, seveda sta morala isto storiti zaveznika.

Nadaljna posledica vojne je, da so povsod zaprli efektne borze, s tem je izginila razlika med premičnim in nepremičnim kapitalom.

Važni sta tudi naslednji dejstva. Angleži se je zato udeležila vojne, da bi preprečila dovoz živil in obrtnih surovin v zavezniški državi. Vojna je izbruhnila šele v avgustu, ko so že povsod spravili žetev. To dejstvo je jako važno za nas, ker Angleži niso dosegli prvega cilja. Razen tega je bila lanska žetev v obeh državah primeroma dobra. Da ima ljudstvo kolikor toliko živil, je uvedla vlada znane odredbe.

Obrti, ki ne proizvajajo izdelkov za vojno, jih tudi ne more razpečavati v isti množini in ceni, kakor v miru. Najbolj trpi tista obrt, ki izdeluje razkošne stvari in izvažajo izdelke; nekatere nevtralne države so kmalu porabile to ugodno priliko in nakupile za nizko ceno obilo teh izdelkov. Izvrstno napredujejo one obrtne stroke, ki proizvajajo različne vojne potrebsčine. V nekoliko neugodnem položaju je sladkorna in petrolejska obrt, izdelovanje špirta, pivovarstvo in pridobivanje premoga. Splošno se more reči, da v vojnem času obrt ne propada.

Dopusti in odpusti vojakov za žetev.

Dunaj, 18. junija. (K. u.) Z ozirom na veliko narodno gospodarsko važnost, ki jo ima letošnje žetveno delo, sta vojno in domobransko ministrstvo izdala sledeče odredbe glede dopustov moštva v zaledju delavskih partij in v izjemnih slučajih glede časovno omejenega oproščenja od črnovojniške službe.

A. Dopusti.

Z upoštevanjem vojaških službenih razmer se bodo v zaledju nahajajočem moštvu kmetijskega stanu — v prvi vrsti samostojnim gospodarjem, oziroma njihovim družinskim pripadnikom in poljedelskim delavcem — dovoljevali dopusti. Moštvo prosi pri raportu ustmeno za dopust, morejo pa tudi njihovi domači prositi potem politične okrajne oblasti. Samostojnim gospodarjem se bodo dovoljevali dopusti samo za njihovo lastno gospodarstvo. Poljedelcem in poljedelskim delavcem, ki se nahajajo v oddelku rekonvalescentov (okrevajočih), se bodo dovoljevali dopusti le, če so telesne sposobnosti za opravljanje ali kot zemljiški posestniki ali poljedelski uradniki za nadziranje poljedelskih delavcev in če se ni bati, da bi se vsled tega dela zavleklo njihovo zagajevanje za popolno sposobnost v vojni službi.

Dopusti moštva (delavcev), ki spadajo k posadki mostišč, se bodo izvedli v čim največjem številu. Ravno tako se lahko dovoli dopust v kar največjem številu črnovojnikom kakor tudi delavcem, ki se jih je vpoklicalo po zakonu o vojnih dajatvah (voznikom) in katere uporabljajo vojaška mesta v zaledju.

Ne more se pa dati dopusta moštvu črnovojniških stražnih bataljonov in črnovojniških bataljonov, ki so določeni za stražo vojnih ujetnikov. Dopusta tudi ne dobe bolni ali oni vojaki, ki stoje v oskrbi bolnišnice.

Načeloma se bo moštvu dovoljeval dopust v one kraje, kjer so po svoji napovedi izvrševali svoj kmetijski poklic.

Dopusti bodo splošno trajali 14 dni. V kolikor bodo dopuščale službene razmere, se vojnja tja in nazaj ne bo uračunala v dopust.

Ze izvežbanemu moštvu se dopust lahko podaljša na tri tedne.

Podaljšanje teh dopustov se sme dovoliti le izjemoma v nujnih slučajih.

Na dopustu dobi vojak tudi svojo polno plačo.

Dopust se lahko dovoli tudi častnikom (aspirantom) v rezervi (s. č. evidenca), kateri imajo kmetijska posestva.

B. Odkaz moštva za žetvena dela na zahtevo političnih oblasti.

Občinam kakor tudi posameznim kmetovalcem se lahko da na razpolago delavske partije po 20 mož pod poveljstvom podčastnika za dobo 14 dni do treh tednov. To moštvo ima zahtevati politična okrajna oblast pri najbližjem vojaškem stacijskem poveljstvu. Tudi to moštvo dobiva svojo vojaško plačo.

Za stanovanje in hrano imajo skrbeti občine (posamezni kmetovalci), katerim so se delavske partije odkazale. Pač pa se jim povrne primerna odškodnina za preskrbo podčastnika. Višino te odškodnine določi politična okrajna oblast.

Opozarja se, da gre morebitni preostanek menažnega denarja moštvu.

Vsakemu možu (tudi podčastniku) mora delojemalec dati v kraju običajnemu zaslužku primerno delavno doklado.

C. Oproščenje.

V posebnega upoštevanja vrednih slučajih bo vojno, oziroma domobransko ministrstvo na podlagi utemeljene prošnje dovoljevalo, da se začasno oproste vojaške službe samostojni kmetovalci, posamezni kmetijski uradniki na veleposestvih in pri kmetijskih zadruhan. Take prošnje je treba posiljati na okrajno politično oblast.

Končno se opozarja, da se v one kraje, ki so neposredno torišče vojaških operacij, ne bo dovoljevalo niti dopustov, niti oproščenja, niti se ne bodo odkazovale delavske partije.

D. Dopusti strojnikov in kurjačev za poljedelske stroje.

V sporazumu z domobranskim ministrstvom je vojno ministrstvo tudi določilo, da se bo za poljedelske stroje občin, posestnikov in lastnikov mlatinic dalo na razpolago v vojni službi stoječe strojnike po pokliu in kurjače.

Z 20. junijem t. l. se bo tedaj v zaledju nahajajočim se strojnikom po poklicu in kurjačem dovoljeval dopust v one občine, kjer so nazadnje izvrševali svoj poklic. Zato ni potreba nobenih prošenj, dovolj je, da te osebe same verjetno izkažejo, da imajo res ta poklic.

LISTEK.

Pismo iz Gorice.

Mariborska »Straža« priobčuje. V Maribor je došlo naslednje pismo: Kaj si neki mislite o meni? A pustimo fraze, časi so preresni. Kako se imate? Ste še pri ranjencih? Prav nič ne izvemo, tako smo zapuščene. O, tam pač ne veste, kaj je vojska! Grozno, strašno je to delo! Vam ne morem popisati; moj Bog, kaj še bo? Hišo imamo prenapolnjeno z vojaki. Me smo se stisnile vse skupaj v sirotišče s šestimi sirotkami, ki nimajo kam iti. Ves dan grom in tresk in bobnanje šrapnelov in granat, da se zemlja pretresa. Sedaj so začeli streljati tudi po noči. Celo noč nič ne spimo, vse smo že omotene. Pa kaj to! Da le sovražnik ne pride na vrsto. O joj, kako naj Vam to popišem? Italijanska granata in šrapnel se jako razločujeta od naših. Granata tuli, šrapnel cvili kot pes, zatem pok in bobnanje, da je groza. To je sedaj že tretji teden. Preje smo gledale to v okolici, a sedaj svigajo nad našimi glavami, nikjer ni človek varen, vsak trenutek smo izpostavljene smrti. V nedeljo je pričel sovražnik prvič po noči ob pol 3. uri streljati tako grozno, da smo bili vsi nsenkrat na prostem, in sicer so padale granate prav v naši bližini. Strašno je bilo,

granate in šrapneli so padali na naš vrt, hiše niso zadeli. To je trajalo do 11. ure. Popoldan je pričel streljati na hrib sv. Valentina so naši zakopani, vrh je sovražnikov. To je bilo grozno! Ves hrib je izgledal kot vulkan; sovražnik je meril večkrat predalec in zadel svoje. Nad 1000 strelav je padlo, naši iz so mu jih poslali 99. Imel je ogromne izgube, naših je bilo vse skupaj ranjenih in mrtvih okoli 100. V ponedeljek je pričel streljati na most čez Sočo, ki je podminiran in kake 4 minute oddaljen od nas.

Sodni dan menda ne bo hujši. 123 granat je padlo, več hiš je popolnoma porušeni, druge nimajo streh, pri eni manjka cel vogel. Ranjenih je mnogo, eden mrtvev. Ubita sta tudi dva vola in en konj. Na ulici smo stale z našimi častniki in z grozo opazovale, kedaj da bo zadela granata most, dobro vedo, da nas tedaj čaka smrt. Vsaka granata je grozno učinkovala. Zatulila peklenisko, zarila se s silo 4 metre v zemljo, razpočila in bruhnila nad 20 metrov visoko. Ravnotako je bilo videti v ognju, kakor bi peklenščeke nazaj metalo. Naenkrat zatuli in pade, kakor na most. Soča se dvigne visoko kot stolp in z groznim šumom pade nazaj. Stali smo kakor okameneli in ko se je zopet zjasnilo, vidimo, da je most še cel in vsliknemo hkrati: »Čudeži! Naši so jim baterijo razstrelili, nastal je molk, le vpitje zbeganega ljudstva in ranjencev ter tuljenje živali se

je slišalo. Vsak dan je hujše. Sinoči do pol ene so se streljali s strojnimi puškami: zmagali so naši in jih ujeli 1700, 500 jih je ranjenih, 100 mrtvih. V našem vrtu smo našli več šrapnelov in eno granato, ki je pa slepo padla. Krogle iz strojnih pušk so neznansko sikale okoli naše hiše, niti na prosto si nismo upale. Šipe v oknih so že večinoma potrte, zidovje razpokano, vse se ziblje, me pa že od same nervoznosti pri vsakem strelu od strahu poskočimo. Molite za nas. Mogoče, ko citate ta list, nisem več med živimi. Bog daj našim srečno zmago in skorajšnji mir! Vsi so jako navdušeni in upajo na zmago. Meni jako prav pride, da sem bila pri ranjencih, tudi tukaj kakemu bolnemu pomagam.

Iz Lvova.

Preko Krakova smo dobili: Iz Lvova se poroča, da je prebivalstvo v Lvovu izpostavljeno strahovitemu trpinčenju; častniki ne prikrivajo skorajšnjega prihoda »Germancev«. Vojaki kažejo očitno protivnost proti vojni. Od srede maja izpraznujejo bolnišnice, sedaj so v rabi le še vojni lazareti. Iz lop na Grodeškem trgu so odpeljali aeroplane. Od 31. maja stoji železniški vlaki neprestano na razpolago za odhod v notranjost Rusije; trgovci, uradniki, ki veljajo za rusofilne, odnašajo

pete. Železniško službo opravlja od 4. junija dalje vojaštvo. Glavni stan so preložili za Brody. — V Lvovu se trdovratno vzdržujejo gorivce, da je velikega kneza Nikolaja obstrlel pobočnik przemyslskega trdnjavskega poveljnika, katerega je Nikolajevič zlostavljal. Veliki knez se sedaj zdravi v neki moskovski bolnišnici; od tod glasovi o njegovi operaciji in dopustu.

V zadnjih dneh je bilo v Lvovu izvršenih nešteto hišnih preiskav in aretacij. Že začetkom maja je zvedelo prebivalstvo o zmagovitem prodiranju zaveznikov. Dne 10. maja je bil ruski poraz že zanesljivo znan. Sredi maja se je začelo odpošiljanje tisočev ranjenih. 20. maja sta zapustila Lvov generalni guverner grof Bobrinski in mestni glavar Skalon. Sicer se je čez nekaj dni govorilo, da sta prišla zopet nazaj, a izkazalo se je, da temu ni bilo tako. Velike množine pohištva so odpeljali iz Lvova. Iz zapadne in srednje Galicije so trumoma prihajali v Lvov ruski trgovci, ki so s pripovedovanjem o »pogromih« le še povečali razburjenje. Na kolodvoru Podzamcze sta trčila dva transportna vlaka. 2. junija je prišlo povelje, da se imajo ruski uradniki v Lvovu v 24 urah pripraviti na odhod. To je veljalo zlasti za železniške uradnike, ki so naslednji dan tudi res odpotovali, nakar je vojaštvo prevzelo službo. Rusi vedno odkriteje priznavajo, da bodo morali zapustiti Lvov. 3. junija so zapustili mesto rusofilni agitatorji. Poli-

Ravno tako se bo, v kolikor se jih bo dalo začasno utpeti, dovoljevalo dopuste osebam po poklicu strojnikom in kurjačem za kmetijske stroje, katere se je po zakonu o vojnih dajatvah poklicalo v tovarne, v obrate ali za drugo delo. Po možnosti se bo tudi iz armade na bojišču poslalo strojnike in kurjače na dopust.

Dopust se jim lahko da do konca septembra. Strojnikom in kurjačem, ki se jih ne da utpeti pri tehničnih četah in zavodih, se ne bo dajalo dopusta.

Da se pri dopustih ne prezre posameznih ljudi, morajo okrajna glavar-

stva naznaniti občinam imena strojnikov in kurjačev, ki so dobili za to obično dopust, kakor tudi dognati, če je v tej občini potreba po strojnikih in kurjačih že pokrita.

Če bodo občine javile, da se v zaledju še nahajajo osebe, ki bi imele kot strojniki in kurjači dobiti dopust, tedaj imajo občine njihova imena javiti vojaškim poveljstvom, ki bodo te osebe poiskale in odredile potrebne dopuste.

Strojniki in kurjači pa na dopustu ne bodo dobivali vojaške plače, ampak jih imajo plačati delojemalci na običajen način kakor civilne osebe.

Naše čete v Lvov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Boji v bližini Lvova. — Pflanzlerjeva armada zopet odbila ljute ruske napade.

Dunaj, 21. junija. Uradno razglašajo: Zvezne čete so, zasledujoč sovražnika, prišle do Zolkiewa, ki je blizu Lvova, in južno od mesta do potoka Szczerek. Ruske sile, ki stoje v tej črti, povsod napadamo. Pri Mikolajevu in pri Zydaczowu se drži sovražnik ob Dnjestr.

Čete Pflanzlerjeve armade so zopet odbile ljute napade Rusov južozahodno od Potokzloty z najtežjimi izgubami za sovražnika.

Sicer je položaj na severnem vzhodu neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Mackensenova armada med Zolkiewom in Lvovom. — Rawaruska v nemških rokah. — 9500 Rusov ujetih.

Berlin, 21. junija. Uradno razglašajo: Mackensenove armade se vojskujejo okoli Lvova in Zolkiewa. Rawaruska je v naših rokah. Sovražnik je bil včeraj napaden in vržen zahodno od Rawaruske. Na bojišču med Janowom in severno od Magierowa je bilo 19. in 20. junija ujetih približno 9500 Rusov in zaplenjenih 8 topov in 26 strojnih pušk.

Najvišje vojno vodstvo.

Berlin, 21. junija. Uradno razglašajo:

V okolici severozahodno od šavi in vzhodno od zgornje Dubise se je izjalovilo več ruskih napadov, ki so bili deloma izvedeni z močnejšimi silami.

Najvišje vojno vodstvo.

NA POTI V LVOV.

Dunaj, 22. junija. (Kor. ur.) Zvezne armade se počasi pomikajo, zasledujoč sovražnika med boji na posameznih mestih, proti Lvovu.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO.

(»Berliner Tageblatt«.)

Petrograd, 19. junija. Generalni štab poroča:

V okolici Szawl in ob srednjem Njemenu se položaj ni posebno izpremenil. Vse nemške napade 15. junija smo odbili. Boj se nadaljuje.

Na naravski fronti je bil ta dan vroč boj. Višje od Sechaczewa ob Bzuri smo zavrnili napade manjših nemških oddelkov.

Na gališki fronti se bitka še vrši; najbolj ljuti boji so se vršili 15. junija med Sanom in mestom Lubaczow in okoli trga Krakowec. Na fronti ob Dnjestr smo v noči 16. junija v odseku med rekama Tysmenica in Stryj zavrnili sovražnika v ne-

tično sumljive osebe vlačijo v Rusijo, med njimi je tudi poslanec Baruch. Tajni policisti stikajo za dokumenti in dragocenostmi, ki jih je bil lvovski nadškof Szeptycki zakopal v kleti stolnice sv. Jurija, ter jih odnašajo.

Glasom poročil iz Przemysla so Rusi uropali dragocenosti rusinskega kapitlja.

5. junija se je na lvovskem magistratu vršilo posvetovanje o ustanovitvi meščanske straže za slučaj pričakovanega odhoda ruske posadke.

»Kurier Wiedenski« poroča: Po padcu Przemysla in po vходу Rusov v razrušeno trdnjavo so ljudje v Lvovu na cestah jokali od obupa. Župan dr. Rutowski je zahtevo generalnega guvernerja, da bi izdal na prebivalstvo poziv, da okraši hiše z ruskimi zastavami, odklonil z besedami: »Mesto je v žalosti in nima povoda za izobešanje zastav«. Grof Bobrinski je nato opustil svojo zahtevo.

Za časa carjevega obiska je župan dr. Rutowski odklonil zahtevo grofa Bobrinskega, da se mesto razsvetli. Nadškof dr. Bilczewski in armenski nadškof Theodorowicz sta odklonila guvernerjevo zahtevo, da bi na carjev god okrasila katedrali z ruskimi zastavami. Ko je nato guverner zapretil z visoko denarno kaznijo, je nadškof Bilczewski poslal odgovor: »Grof Bobrinski me gmotno lahko uniči, nikdar pa ne moralno.«

rednem umikanju. Višje od Zurawna pri Dnjestr 14. in 15. zajeli skupaj 202 častnika, 8544 mož, 6 topov, 21 strojnih pušk, zaboje s strelivom, vozove itd. Dne 15. junija je sovražnik nad in pod Nizniowom prekorčal Dnjester. Pobili smo dele sovražnika, ki je severno od Nizniowa prekorčal Dnjester. Oddelke, ki so prekorčali reko pod Nizniowom, smo ustavili. Boj se še vrši. V smeri na Chotin med Prutom in Dnjestrom smo 16. junija pritiskali na sovražne skupine.

Petrograd, 19. junija. Generalni štab poroča:

V okolici Murawiewna in Szawl in ob Dubisi boji 17. junija niso povzročili raznih izprememb. Na večer istega dne se je ob Bzuri in Rawki od Kozlow-Biskupi do Wolie-Sidlowskaje razvil artiljerijski boj, pri Guminu pa je sovražnik na šest vrst dolgi fronti razvil dušeče pline.

Na desnem bregu Sana so se naše čete v bojih umaknile na drugo stran reke Tanew in do jezera ob Grodeku. Med Prutom in Dnjestrom je bil sovražnik, ki je v zadnjih dneh prekorčal mejo, vržen nazaj na avstrijsko ozemlje.

× × ×

LVOV.

»Grazer Montagszeitung« piše: Ob uri, ko tiska stroj te vrstice, uradno poročilo o vrodu naših čet v zopet osvojeni Lvov še ni objavljeno. Gre pa le za par ur, ko nam bo došla vesela vest o zopetni pridobitvi glavnega mesta Galicije, tudi uradnim putem. Kakor se vidi iz uradnih poročil, je Lvov od severa, zahoda in juga ogrožen, Rusi se povsod umikajo in sedaj je skoro gotovo že v naših rokah.

Lvov zopet naš — to morebiti strateško ne pomeni toliko kot politično — na vsak način je pa velikanski uspeh našega orožja, venčanje zmagovalnega pohoda skozi Galicijo. Uspeh je tembolj uvaževati, ker se sovražnik ni umikal brez boja, ampak je prodirajočemu sovražniku napravljaval največje težave. Vsako višino, vsak kraj je bilo treba vzeti z naskokom, in čim bližje Lvova, tem številnejše so bile obrambne postojanke Rusov. Delo zveznih čet je bilo tako sistematično, njih napadala sila kljub sedemtedenskim bojem tako silna, da se Rusi nikjer niso mogli z uspehom ustaviti. In tako se je dopolnila usoda Lvova, za katerega obrambo je rusko vojno vodstvo poslalo na bojišče številne nove rezerve.

TRETJA BITKA PRI LVOVU.

Vojni poročevalec »Pester Lloyd« piše dne 18. t. m.: Velikanska bitka, ki se bje od kota reke San do besarabske meje že več dni, se lahko z današnjim dnem, ko so naše in nemške čete na več točkah prodirle zadnje ruske prednje postojanke nadaljne lvovske obrambne črte, označi s tretjo bitko pri Lvovu.

V prvi bitki pri Lvovu nismo mogli, kakor je znano, nasproti velikanski ruski premoči držati lastne obrambne črte v prostoru pri Lvovu po izgub polnih bojih pri Przemislanyju in Rohatynu. Danes so Rusi v odseku južno zahodno od Lvova po Boehm-Ermolli-

jevi armadi, ki je južno od Grodeka prodrla po višinah na posameznih točkah, veliko bolj nevarno ogroženi, kakor so bile po bitki pri Przemislanyju naše sile, ki so branile Lvov.

Istočasno prodiranje tistih nemških in avstrijskih sil, katerim poveljuje generalni polkovnik Mackensen, proti Rusom, ki se v severnem odseku ob Wereszyci in grodeških bazarjih in po gričih za obrambo zelo ugodnega ozemlja obupno branijo, pomenja s severozahoda podvzeto za Russe nevarnost, da se razbije njih središče.

Okolnost, ker so bili Rusi istočasno tudi v od Sana tvorjenem kotu prisiljeni, da so se umaknili in da so morali vzeti svoje desno krilo nazaj čez reko Tanew, vsled česar je našim četam prosta pot čez rusko mejo, tvori nadaljno nevarnost Rusom, da morejo le malo upati na uspeh v odseku Wereszyca, kjer poizkušajo obupno napadati.

Na zahodnem in severozahodnem bojišču vzbujajo krajna imena spomine na drugo bitko pri Lvovu, a vsekakor z odločilno razliko, da naše prodirajoče čete slede nevzdržljivo napadajoč tistemu sovražniku za petami, ki so mu v šestih tednih zadali nad pol milijona izgub, ki so mu vzele cel arsenal topov in vojnega materijala, kateremu so vzeli nazaj trdnjavo in ki se mu ni niti eno uro posrečilo, da bi se bil ločil od njega, ko ga je zasledoval z neizprošeno odločnostjo.

Dnevno sliko izpopolnjujejo poročila o Pflanzler-Baltinovi armadi, ki je v zadnjih štiriindvajsetih urah povrsti krvavo odbila 8 ruskih napadov na besarabski bojni črti, nadalje pridobitev na prostoru po Linsingenovi armadi in dosledni krvavi neuspeh italijanskih sil, ki se razblinjajo ob železnem zidu naših južnih sil.

Drugo poročilo istega dopisnika izvaja: Kakor se je pričakovalo, se je tudi zgodilo. Tiste ruske sile, ki so bile določene, da branijo Lvov, so se ustavile na zadnji boj za Wereszyco in v severnem gričevju v postojankah, ki so že dolgo pripravljene. Wereszyca in veriga grodeških bazarjev bi tvorili zelo težko oviro pred lvovsko obrambno črto in bi bili morebiti sposobni, da zadržijo naše prodiranje, če bi ne bila že ruska obrambna črta ogrožena na obeh krilih.

Danes se že poroča, da je avstrijska armada že prekorčila nižnjo južno od Grodeka na posameznih točkah, med tem ko Mackensenova armada na severu pritiska na ruske branilce gričevja pri Niemirowu in železnico, ki vodi v Lvov.

V kotu ob Sanu in ob Visli med Sandomierzom in Rudnikom se ni nič izpremenilo kakor tudi ne v sosednem odseku na Ruskem Poljskem ob levem bregu Visle do Radoma. Armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda je pa že ves prostor, ki se razteza vzhodno od Sana od Sienawie do Tanevske nižine, očistila od sovražnika in je poleg tega še zasedla rusko ozemlje proti severu.

Na bojni črti ob Dnjestr so bili vrženi Rusi na zahodu ob cestnem prehodu iz Litynije v Wolodnuby blizu izliva Wereszyce za Dnjester nazaj.

Na bojni črti zveznih čet armad Linsingen in Pflanzler-Baltin se vojskujejo za ruske postojanke ob Dnjestr naprej.

Poizkus Rusov, da bi pritiskali na vzhodno krilo Pflanzler-Baltinove armade, se je popolnoma izjalovil. Krvavo je bilo odbitih tam osem napadov ruske pehote.

Tretja bitka pri Lvovu se je pričela z ugodnimi znaki.

NEMSKI CESAR PRI GRODEKU.

Berlin, 21. junija. Wolffov urad: Cesar Viljem je bil navzoč pri beskidskem zboru med bojem za črto pri Grodeku zahodno od Lvova.

IZPRAZNITEV LVOVA.

Berlin. »Rundschau« poroča iz Petrograda: Uradno se zdaj priznava, da izpraznjujejo Lvov. Trdi se, da je naročil car velikemu knezu Nikolaju, naj se pri obrambi Lvova ozira na življenje ljudi.

× × ×

RUSKO UMIKANJE V BESARABIJI.

Budimpešta. List »Diminiatza« v Bukareštu poroča: Rusi so izpraznili obmejne kraje v Besarabiji. Obupno se sicer branijo v Besarabiji, a se morajo neprestano umikati in požigajo kraje, ki jih zapuste. Avstrijske čete prodirajo v varstvu svojih topov in so vdrle že 15 km daleč v besarabsko pokrajino. Rusko prebivalstvo zapušča svoje vasi in beži za rusko armado. Nemške in avstrijske čete so zasedle več krajev v Besarabiji. Avstriske baterije, razvrščene na gorah ob bukovinski meji, obstreljujejo neprestano ruske postojanke.

KAKO SE RUSI TOLAŽIJO.

Berlin. »Ruski Invalid« piše: Umikanje tretje ruske armade spada med najponosnejša dejanja ruske armade. Četudi je bila armada premagana, je ohranila čast: šest ruskih divizij je bilo napadenih od štiriindvajset sovražnih divizij. Rusi so zadali sovražniku veliko škodo.

JUNAŠTVO, KI MU NI KMALU ENAKEGA.

Dunaj. (Kor. urad.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Domovini naj ne ostane prikrito dejanje, ki spada na drznosti in hladnokrvnosti in po junaštvu nekega častnika med najboljša dejanja v vojski. Ko so nastopili zavezniški začetkom meseca majnika svoj zmagovalni pohod proti vzhodni Galiciji, je sledila divizijska kavalerija domobranske divizije pod poveljstvom Lischka umikajočim se Rusom trdo za petami in jih je opazovala. Neki zasledujoči jezdečki patrulji je poveljeval poročnik Viktor Pindter pl. Pindershofen. Dne 5. majnika je poročnik razsedel in je pisal poročilo, ko so ga presenetljivo napadli kozaki. Konja ni mogel zopet hitro zasesti. Kozaki so njega in desetnika Klossa ujeli, ko sta še prej postrelila vse svoje patrone nanje. Korakal je z neko rusko kavalerijsko brigado 6. majnika do Mzane, kjer se je začel usipati nanjo ogenj naše artiljerije in strojnih pušk. Poročnik Pindter, desetnik Kloss in pet ujetih pešcev domobranskega pešpolka iz Piseka je porabilo nastalo zmešnjavo in so se oborožili s puškami ruskih čet, ki so krile ruske topove. Poročnik Pindter je pozval ruskega generala, naj se vda, in je ujel generala, enega polkovnika, deset drugih častnikov in 382 mož. Radi tega drznega čina je znašal naš plen 15 topov (med njimi nekaj težkih), več voz, konj itd. Skupno z mostvom, ki je krilo naše strojne puške, je odvedel poročnik pl. Pindter ujetnike k v bližini se nahajajoči przemyslski domobranski diviziji in je prenočil v zbornem poveljstvu, kjer so prevzeli njegove ujetnike in kjer je poročal o svojem drznem činu. Poročnik pl. Pindter se nahaja ves čas vojske na bojišču in se je že dvakrat odlikoval z veliko drznostjo in z veliko spretnostjo ob patruljnih ježah.

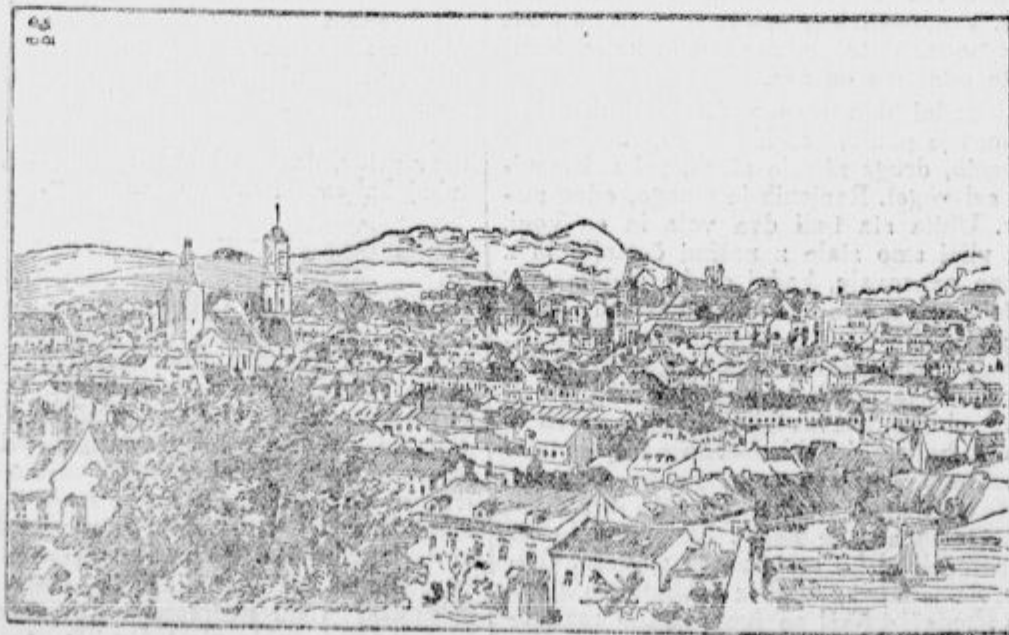
DVAINDVAJSET PRZEMYSLSKIH TRDNJAVSKIH TOPNICAJEV USLO IZ RUSKEGA UJETNIŠTVA.

Krakov, 20. junija. »Nowa Reforma« poroča: 22 przemyslskim trdnjavskim topničarjem, ki so 22. marca prišli v rusko ujetništvo, se je posrečilo uiti ter so se že javili v službo. Vojski so porabili neko ugodno priliko, da so v manjših skupinah usli iz eskorte. S pomočjo prebivalstva se jim je posrečilo dobiti civilno obleko in se izmuzniti na Ogrsko, kjer so se prijavi vojaški oblasti v Budimpešti. Polkovnik je njihov drzni čin javno pohvalil na vežbališču. Usli vojski pripovedujejo, da v Przemyslu do 22. marca niso popolnoma izgubili upanja, da pride osvoboditev, in med vojski nihče ni verjel na predačo trdnjave. V zadnjih dneh je bil naš artiljerijski ogenj zelo močan, da bi porabili municijske zaloge. Veliko municije se je tudi na drug način uničilo in orožje popolnoma razbilo. Kmalu po zasedenju trdnjave so jeli Rusi v mesto voziti živila. Ujeti vojski, ki so imeli v bližini svoje družine, so dobili dovoljenje, da so jih v spremstvu ruskih vojakov obiskali. Ob eskortiranju skozi Galicijo se je večkrat nudila prilika za beg, kar je bilo tem lažje, ker se je cela ruska armada borila v Karpatih in je bila srednja Galicija, izvzemši manjše posadke v mestih, prosta ruskih čet. Pobegle vojske je prebivalstvo povsod pristrčno sprejemalo in jim pomagalo na begu.

BJÖRNSONA ZASLIŠAL MARŠAL NADVOJVOVA FRIDERIK.

Dunaj. (Kor. urad.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Maršal nadvojvoda Friderik je zaslišal pisatelja Björn Björnsna v daljši avdijenci. Björnson je odpotoval 21. junija na bojni črto.

× × ×

Pogled na Lvov.

NEMŠKA LETALA NAD VARŠAVO.

Kodanj. »Tidende« poroča: Minuli teden so priplula nemška letala nad Varšavo in so metala bombe, ki so povzročile veliko škodo. Sovražni letalci so metali tudi v druge ruske trdnjave bombe.

HINDENBURGOVE ARMADE.

Berlin, 21. junija. Iz velikega glavnega stana poročajo: Med tem ko so avstrijsko-nemške čete pod Mackensenom pripravljale napad v Galiciji in imele sijajen uspeh, so imele armade vojne maršala Hindenburga nalogo, da na severnem delu velikanske bojne črte razširijo uspehe. Rusi so vedno poskušali napadati. Držali so trdnjavsko črto ob Narewu, Bobru in Njemenu in so svoje napadalne čete pošiljali posebno iz Kowna in Grodna. Nemške čete niso samo odbile vse napade in se trdno držale severno od črte Przasz-nyc—Avgustow—Suwalki — Kalvarija — Mariampol, marveč so se severno od Njemena z nenadno ofenzivo vdrle daleč v so-vražnikovo deželo. Kratkemu ruskemu roparskemu pohodu je kmalu sledil vpad naših čet na Kursko. O končnem cilju te operacije se še ne more govoriti. Velike razdalje, razmeroma široka bojna črta omogočuje samostojno delovanje manjših skupin, kar je na ostalih bojiščih izključeno. Tako je n. pr. general Litzmann moral stražiti južno od Njemena nasproti veliki ruski trdnjavi Kowno. Rusi so upali, da bodo lahko prodrli njegovo črto. Iz velikega gozda zahodno od Kowna so poslali svoje napadalne čete. General Litzmann je zbral hitro vse razpoložljive čete in z njimi Ruse tako porazil, da so bežali nazaj v gozd, katerega je Litzmann sklenil očistiti Rusov. Spravil je skupaj kolikor mogoče veliko četo in je od treh strani napadel Ruse, ki so se povsod umikali, da bi se odtegnili obkolitvi. V kratkem času je bil gozd očiščen Rusov, razun 3000, ki so se utrujeni vlegli k počitku in zaspali v nadi, da bodo drugi dan že našli kako luknjo, skozi katero bodo lahko ušli proti Kownu. Nemci so jih pa presenetili in vse ujeli.

× × ×

POSVETOVANJA V PETROGRADU.

Kodanj. Iz Petrograda se poroča: V posloplju dume je živahno vrvenje. Poslanci se zbirajo v klubove seje, ministri se posvetujejo, tudi poslanci se udeležujejo ministrskih posvetovanj. Car kliče zdaj enega, zdaj drugega ministra k sebi. Kurirji velikega kneza Nikolaja dohajajo, kratko, vse kaže, da se nekaj pripravlja.

× × ×

IZPREMEMBA V RUSKI VLADI.

Sofija. Neki Rusom prijazni list napoveduje, da se v Rusiji izpremeni sistem. V novo rusko vlado vstopijo tudi opozicionalci, med njimi voditelj okto-bristov Guckov in predsednik stranke kadetov Miljukov.

RUSKI NOTRANJI MINISTER ODSTOPI.

Petrograd, 21. junija. Notranji minister Maklakow je odstopil. Ostane pa še član državnega sveta in dvorni mojster. Njegov naslednik je postal Ščerbatow.

× × ×

MUNICIJA ZA RUSE.

Berlin, 21. junija. »Nationalzeitung« poroča, da je v Arhangelsk priplulo 150 ladij z municijo za Rusijo. Kot odškodnino so Rusi Angležem dobavili žito.

× × ×

RUSI SO ZELO NEZADOVOLJNI S SVOJIMI ZAVEZNIKI.

Bukarešt, 16. junija. Dunajska »Reichs-post« ima sledečo vest: »Independance Roumaine« piše danes:

»Nowoe Vremja« ostro kritizira način operacij na zahodnem bojišču in se čudi, da že davno napovedana ofenziva dosedaj še ni pokazala vidnega uspeha. V »Ruskem Slovu« piše Mihajlowski, da se francosko-angleška ofenziva suče za posest okoli par sto kvadratnih metrov, docim mora Rusija nositi vsoto voje. Pariz so lanskega septembra le s tem rešili, da so ruske čete vdrle v vzhodno Prusijo. Danes so uspehi na zahodu zelo majhni, in tudi Italijani stoje še vedno v boju pred njih straž. »Ruskoe Slovo« pristavlja, da je cenzura odobrila ta članek.

Ali naj ta poročila branijo akcijo za separaten mir?

IZGREDI V MOSKVI.

Kodanj. (K. u.) »Rusko Slovo« poroča o nemirih v Moskvi: V tvornicah so pričele med delavstvom razsajati kužne bolezni. Praznoverne množice so sodile, da so jih povzročili Nemci. Delavske gručice so se pričele zbirati dne 10. t. m. dopoldne. Vodili so jih gotovi kolovodje, ki so imeli sezname neruskih in judovskih trgovin, katere so nameravali uničiti. Množica je pričela svoje uničevalno delo. Govorica o tem se je zanesla takoj po celi Moskvi. Pogrom so vedno širše izvajali, kolovod-

je so izgubili popolnoma oblast nad množicami. Nič ni znano, da bi bila nastopila policija. Pobuna je bila zvečer desetega junija že tako obsežna, da množica ni več razločevala med neruskimi in ruskimi trgovinami. Plenitve in požigi so se strašno razširili, ropanja so se udeleževali celo dobro oblečeni meščani. Požarna bramba je postala brez moči, več trgovin je gorelo do rane jutra. Veliko trgovin so tudi popolnoma razdrli. Nemiri so trajali do drugega jutra ob 5. zjutraj. Mesni gubernator in mesno zastopstvo je izdalo nato znana oklica. Moskovski metropolit je izdal pastirsko pismo, ki izvaja med drugim: »Moskve po orkanu podobnem divjanju ni mogoče več poznati.« »Rusko Slovo« objavlja oklic ruskim bratom, naj nikar ne delajo roko v roki skupnemu sovražniku, ki si je izvolil za svojega zaveznika upor, nemir in revolucijo. V izredni seji mestne uprave je izjavil član Astrev, da se je kljub veri na zmago Rusije vgnezdil v duše nemir. O izidu vojske so nastali dvomi, kar povzroča, da so nastali nemiri. Govornik je zahteval med vihar-nim pritirjevanjem celega zbora, naj se v pojasnilo položaja takoj skliče duma.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča iz Stockholma: Nekemu ruskemu diplomatu iz Stockholma poročajo iz Moskve o tamošnjih izgredih: Politična policija je bila že sredi meseca majnika obveščena, da pripravlja revolucionarni odbor glavno stavko in revolucijo. Čete dijakov in agitator-jev so se podale 10. junija zjutraj v moskovsko predmestje, kjer so pozivali delavce, naj zapuste delo. Množica na cestah je od ure do ure naraščala, odrinila je v mesto in rjula revolucionarne pesmi. V množici so nosili revolucionarne zastave. Političnim tajnim agentom se je posrečilo, da so vstale nahujskali proti Nemcem, ki so oplenili stanovanja Nemcev. Načelnik orožništva, ki so ga telefonično o izgredih obvestili, ni mogel proti vstašem ničesar storiti.

V severnem delu Petrograda so se vršili ravnotaki prizori. Veliko Nemcev je bilo v Moskvi in v Petrogradu umorjenih.

Pariz. Listi poročajo: Ob protinem-skih izgredih v Moskvi je bilo zažganih 60 nemških hiš in uničenih 207 trgovin. Policija je vse ukrenila, da se ne obnove nemiri.

Kodanj, 16. junija. (Priv.) Iz Petrograda se poroča: »Novoje Vremja« piše iz Moskve dne 9. t. m.: Od 3. junija naprej so se med delavci manufakturne tovarne v Prohovu razširjale kužne bolezni. Vkljub takojšnjim strogim odredbam je obseg teh bolezni vedno raste. Delavci so zahtevali, govoriti z voditeljem tovarne. Ta jim je dejal, da se je vse potrebno ukrenilo, da bi se bolezni preprečile. Vest o nalezljivi bolezni se je hitro raznesla po vseh tovarniških okrajih z neverjetnim izmišljenim pristavkom, da so Nemci zastrupili vodo. Delavci v imenovani tovarni so zahtevali, da se takoj izžene vsi delavci nemškega pokolenja, ki bi se morda še nahajali v tovarni. Istega dne se je zbralo na največjem trgu v Moskvi na tisoče žena rezervistov, ki so ugovarjale, da jim obstoječi odbori ne dajo dela, kar je povzročilo lakoto. Ta dva dogodka sta nedvomno prva predhodnika pogroma proti Nemcem z dne 10. junija, kateri pogrom je bil povod znanemu razglasu generalnega gubernatorja v Moskvi. Nadalje se je za petrogradski vojaški okraj odredilo, da avstroogrskim in nemškim državljanom vsoka starost ne daje pravice, da bi ostali v Petrogradu. Vseled tega je policija brez izjeme izgnala vse podanike sovražnih držav, ki so se še nahajali v Petrogradu.

× × ×

PETROGRAJSKI GUBERNATOR TUDI SVARI PRED IZGREDI.

Petrograd. (Kor. urad.) Petrogradski gubernator je izdal oklic, ki obvešča, da so v Petrogradu že sekvstrirali vse inozemske tvornice in jih priredili za izdelovanje vojnega materiala. Svari zato pred izgredi in napoveduje, da bi sicer moral izvesti najstrožje odredbe. Gubernator je tudi prepovedal telefonirati v kakem dru-

gem kakor v ruskem jeziku, in sicer z ozirom na vohunstvo.

Enoletno prostovoljstvo za 18letne črno-vojne-dijake.

Sedaj pridejo na vrsto za prebiranje v letu 1897. rojeni črnovojnik.

Da se tudi tem osebam, v kolikor ne morejo popolnoma dokazati svoje znanstvene usposobljenosti za enoletno prezenčno službo, nudi možnost, da v slučaju prostovoljnega vstopa v skupno vojsko ali deželno brambo tudi dosežejo pogojno priznanje pravice enoletnih prostovoljcev, je vojaška uprava odredila:

V letu 1897. rojenim se more pogojno priznati ugodnost enoletne prezenčne službe, če dokažejo, da v šolskem letu 1914/15. stojijo vsaj v onem letniku, po katerega pravilni dovršitvi imajo v smislu § 21, točka 1. tretji odstavek vojnega zakona pravico, da se jih dopusti k dopolnilni skušnji.

Pravico enoletnih prostovoljcev se more tedaj priznati:

Učencem šestega ali višjega razreda kake javne ali gimnazije (realne

gimnazije) s pravico javnosti ali realke, drugega ali višjega letnika učiteljskega in drugega ali višjega razreda kakega učnega zavoda, ki jih § 21. in priloga k temu paragrafu stavi na isto stopnjo.

Kdor si hoče sam izbirati četo, mora vsaj sedem dni pred splošnim vpoklicom svojega letnika prositi za to pri pristojnem dopolnilnem (domobranskem) poveljstvu. Po prezentaciji sme prostovoljno vstopiti samo k oni četi, h kateri je bil oddeljen kot črnovojnik. Prošnje za enoletno prostovoljstvo se vlagajo pri okrajnem glavarstvu ali naborni komisiji.

Črnovojni obvezanci letnika 1897., ki stoje v petem razredu ali prvem letniku zgoraj navedenih zavodov, smejo za časa črnovojniške službe z orožjem nositi na rokavu znake enoletnih prostovoljcev. Toda ne bo se jih izučilo za čast-nike ampak po 12 tedenskem izvežbanju se jih bo poslalo kot podčast-nike na bojišče. V vseh drugih ozi-rih pa so enaki črnovojniki, ki smejo nositi enoletni prostovoljski znak.

Črnovojnik, tega letnika, ki bi hoteli prostovoljno vstopiti v skupno armado ali deželno brambo, se morajo zavezati za tri-letno prezenčno in sedemletno rezervno službo in izgubijo pravico do znakov enoletnih prostovoljcev.

Vojska z Italijo.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dva italijanska napada pri Plaveh zopet odbita. — Boji na Krnu. — Naša mornarica na delu.

Dunaj, 21. junija. Uradno razglašajo: Naše hrabre čete so ponoči na 20. junija pri Plaveh zopet odbile dva italijanska napada. Neki italijanski častnik je prišel tu z belo zastavo in s trobentačem, da poroča o prošnji poveljnika svoje brigade. Ker se ti osebi nista mogli izkazati s pismenim pooblastilom kot zastavonoši, sta bili prijeti in sta vojna ujetnika.

Severozahodno od Krna je bil vržen sovražnik iz postojanke v nekem prelazu. Ob tej priliki so se posebno odlikovali od-delki debrecinskega honvedskega peš-polka.

Naša težka artiljerija je posegla uspešno v gorski boj na koroški meji.

Neki napad v prostoru vzhodno od Plöckena je ostal, kakor vedno, brez uspeha.

V tirolskem obmejnem ozemlju se ni pripetilo nič bistvenega. Ogenj italijanske težke artiljerije na naše utrdbe je brez vsakega učinka.

Naše torpedovke so 19. junija uspešno obstreljevale tanke in pristaniške zgradbe v Monopoli.

Naša pomorska letala so metala bombe in so poškodovale kolodvora v Bari in Brindisi.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Boji ob Soči.

Dunaj. Vojni dopisnik »Wiener Extrablatta« poroča: Izjalovili so se vsi poizkusi Italijanov, da bi pomandrali našo stražo ob Soči. To poročilo obsega zadnje vesti z juga. Vedno obnovljeni italijanski poizkusi, da se trdno ustalijo na levem bregu Soče in na ozemlju pri Krnu so jih stali težke žrtve. Zdaj je napočil radi utrujenosti od-mor. Način, kako postopajo Italijani kot osvoboditelji, da misliti. Na las so podobni Italijani svojim zaveznikom v Galiciji. Prebivalci tistih krajev, ki so jih Italijani začasno zasedli, so razlju-čeni nad načinom, s katerim snubi oborožena iredenta njih plemensko lju-bezen. Pod pretvezo svobode so si Ita-lijani že tudi prilastili zistem talni-kov.

Proti »osvoboditeljem«.

Lugano, 20. junija. »Frankf. Ztg.« »Secolov« dopisnik poroča. iz Vidma, da prebivalstvo vzhodne Furlanije ni pozdravilo kot »osvoboditelje«. Seveda

pravi list, je temu kriva avstrijska vlad-a, ki je odstranila italijansko prebi-valstvo in tako delajo sovražna de-ja-nja Slovenci in duhovniki. Špijonov kar mrgoli in ti izdajo vsa vojaška po-velja. Celo iz hiš se je streljalo na čete. Zenske so izza ograje streljale na ran-jence. Dne 2. junija grozi general Frugoni vsaki zvezi s sovražnimi četa-mi s smrtno kaznijo in zaukazuje, da se vsakega, na kogar se naleti v bližini laških čet, takoj izroči bližnjemu voj-nemu sodišču. »Secolo« pravi, da je ta odredba modra in potrebna.

× × ×

Kakor je videti, koče italijansko časopisje s »franklirerji« razpaliti stra-siti in zanesti v Italiji ogorčeno navdu-šenje za vojno.

Snežne patrolje v alpah.

V alpskih gorah, kjer leži več sneg, je boj posebno težaven. Naša slika kaže avstrijsko patrolo na smučeh v boju z Ita-lijani. (Slika je posneta po izvirni risbi Frica pl. Verne.)

Plaz uničil italijansko stotnijo.

Inomost, 20. junija. Semkaj so došli včeraj prvi ujeti Italijani, 2 častnika in 58 mož, ki so ostanek stotnije, katero je pri Casotio uničil plaz. Te Italijane je ujelo par orožnikov.

»Avstrijske bande.« — »Kapucini.« — »Zastrupljeni vodnjaki.«

Lugano, 19. junija. (»Berl. Tageblatt«.) »Secolo« poroča o vstaških bojih, ki jih vodijo največ preoblečeni avstrijski voja-ki. »Stampa« piše, da se teh bojev udele-žujejo tudi duhovniki. K sreči pa ne manj-ka duhovnikov, ki italijansko čutijo in ki so italijanskim četam za vodnike (?). Vo-dijo jih celo za hrbet avstrijskih čet. Po-sebno italijansko patrijotični so kapucini, zlasti neki pater Hilarij. »Stampa« poroča, da so Avstrijci v Roveretu zastrupili nekaj vodnjakov.

Grenke in bridke za Italijo.

Inomost, 18. junija. »Münch. Neueste Nachrichten« poročajo: Pri ujetem profe-sorju jezikov de Cosmo-Sardino so našli pismo, ki ga je pisal edinemu nepristran-skemu laškemu listu »Avanti«:

V pismu je slikano razpoloženje o vti-sih ujetnikov v laški in avstrijski armadi. V pismu so težka očitanja proti vladi, ki je nesrečno ljudstvo naščuvala v vojno. Italijanska armada je nezadovoljna. Le z nevoljo se vojaki pomikajo naprej in ča-kajo na prvo ugodno priliko, da zbeže. Povsod vlada hladna brezbriznost. Italijani gredo z jekom v vojsko, Avstrijci in Nemci pa se poslavljajo z veselo korajžo. To je zato, ker ta vojska ni ljudska vojska, am-pak jo je napravilo z milijoni od Angleške in Francoske plačano časopisje. Pismo hvali zadostna in dobra živila in lepo ravnanje, kakor tudi lepo slovo med avstrijskimi častniki in moštvom v nasprotju z Italijo, kjer si vojaki šepetajo: »Prvo kro-glo stotniku ali poročniku«.

Italijansko uradno poročilo o naši mornarici.

Rim, 18. junija. Admiralni štab poro-ča ta dan: Danes zjutraj so avstrijski poi-zvedovalci in rušilci torpedov obstreljevali obrežno železnico pri Fanu in Pesaro. Ranjen ni bil nihče; na kratkem tiru le majhna škoda. Obstreljevali so tudi mesti Rimini in Pesaro, čeprav nista utrjeni. Škoda pa je samo majhna in se pozna le pri nekaterih zasebnih hišah. V Rimini so bili ranjeni trije zasebniki.

Z naskokom vzete ruske postojanke za Jaroslavom. (Sliko.)

Naša slika nam predstavlja ruske ba-rikade, ki so jih porušile naše čete. Spre-daj leže mrtvi Rusi.

Italijanski vojaki dobre volje.

Berlin. Cadorna je neko svoje uradno poročilo takole zaključil: Radi nenavadne vročine zadnjih dni so vojaki veliko pretrpeli, a italijanske čete prenašajo vročino potrpežljivo in z dobro voljo. »Berl. Lokal-anzeiger« pripominja: Če bo Cadorna tako poročal, se dobra volja ne omeji samo na italijanske čete.

Izmišljenim poročilom niti v Italiji več ne verujejo.

Izmišljenim poročilom o uspehih v Italiji več ne verujejo. Veliki italijanski listi kljub desetmesečni pripravi na vojsko nič več ne verujejo, da bodo hitro napredovali v »neodrešeni zemlji« in že zahtevajo pomoči. »Stampa« izvaja v nekem dolgem članku med drugim: »Obžalujemo, ker nam Rusi ne morejo pomagati, a olajšalo bi naše prodiranje ob Soči, če bi pričeli vsaj Srbi napadati.«

Sovražni aeroplani nad Rimom?

Berlin, 21. junija. »Berliner Tageblatt« poroča iz Lugano: Rimska policija je bila zelo razburjena, ker so včeraj zahodno od Rima opazili sovražne letalce. Meščani in vojaki soglasno potrjujejo, da so nad Rimom opazili več letal. Policijske in vojaške oblasti so vse ukrenile, da se pomiri prebivalstvo in da se prepreči eventualni napad. Čestne svetilke so zakrili s črno tkanico.

Italijanski general padel.

Chiasso, 21. junija. Rimski občinski svet je imel včeraj sejo, v kateri je županov namestnik naznanil, da je padel generalni major Peter Manfredi.

V nasprotnem slučaju...

Inomost. Poveljnik italijanskih čet, ki so vpadle v zgornji del doline Vallarsa, je izdal oklic, v katerem izvaja, da je odpravil tuji jarem in da naj zato prebivalci zapuščajo novi vladi in naj bodo prijazni s italijanskimi četami, ker se bo v nasprotnem slučaju nastopilo s najstrožimi kaznimi.

Veliki italijanski transporti ranjencev.

Chiasso. »Avanti« poroča, da so pripeljali veliko vlakov ranjencev v Aleksandrijo, Genovo, Ibreo in Imolo. Število ranjencev je pobelila cenzura.

Trozvezna pogodba.

Lugano, 17. junija. »Secolo« zahteva, da Italija takoj objavi trozvezno pogodbo. Najbrže je niso razglasili iz ozirov do Nemčije. Ker pa je Avstrija razglasila tri člene pogodbe, tedaj ni več vzroka, da bi se italijanskemu narodu skrivalo, katera listina je 33 let določevala njegovo zunanjo politiko. Sicer pa je dovolj slabo, da se je dobilo avtentične izvirne vesti o tej listini šele, ko je že izgubila veljavo.

Italijanska vlada prepovedala povratne transporte mrličev.

Dunaj, 22. junija. (Kor. ur.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Pri padlih italijanskih vojaki se je našlo rezervatno povelje, s katerim italijanska vlada iz umevnih moralnih razlogov prepoveduje, da bi smeli transportirati padle mrlice nazaj.

Položaj Italijanov v Libiji.

Basel, 19. junija. Rimska poročila, da je položaj laških čet v Libiji zelo vznemirljiv. »Corriere« vé sicer poročati o uspešnih operacijah generala Tersoni, toda pravi, da bi bilo potreba poslati vsaj šest bataljonov, če se hoče za čas vojne zavarovati obdelano in pripravno ozemlje v Tripolisu.

Srbske operacije.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 21. junija. Uradno razglašajo: Zadnji čas se ni nič zgodilo. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Kdaj bo začela Srbija zopet ofenzivo proti nam?

Curih, 19. junija. »Münch. N. N.« Kakor je izjavil srbski poslanik v Rimu, se bo Srbija omejila na zasedenje Albanije do Elbassana in Tirane.

Na ofenzivo proti Avstriji Srbija ne more misliti, dokler je ogrožen njen desni bok.

Putnik zopet obolel.

Iz Srbije poročajo, da je načelnik srbskega generalnega štaba vojvoda Putnik zopet nevarno obolel.

Srbija želi, da Italija nadaljuje benečansko politiko v Adriji.

Lugano, 19. junija. »Berl. Tageblatt«.) Srbski poslanik v Rimu, Ristić, je izjavil, da hočejo Srbi v Albaniji samo očistiti ogroženo srbsko mejo od band, ki sta jih povzročili Avstrija in Turčija. Niti v sanjah Srbiji ne pride na misel, da bi trajno zasedla Albanijo. Albansko vprašanje je vendar evropsko vprašanje in samo Evropa, namreč sporazum štirih, ima pravico rešiti to vprašanje. Za Italijo imajo Srbi samo čuv-

stva čistega prijateljstva, da, nimajo nobene bolj vroče želje, kakor da Italija v Adriji zopet sprejme stare tradicije benečanske republike. »Stampa« poroča iz Rima, da Italija za Albanijo ne bo žrtvovala niti enega moža in niti enega solda. Vsa sila naroda mora v boj proti Avstriji. Za Albanijo zadostuje dogovor z entento na temelju londonskega zapisnika.

Kislo grozdje.

Sofija, 19. junija. Izhajajoči neodvisni »Glasnik« je izvedel od dobro poučene strani, da se baje vsled vspodbude Rusije sklene nova balkanska zveza, v kateri bi bile Srbija, Črnagora, Bolgarija in Grčija. Rumunija naj bi bila iz nove zveze izključena, ker zahteva preveč, med tem tudi ogrski Banat. Imenovani list pristavlja, da v slučaju, ako se sklene nova balkanska zveza, pripade Srbiji, kakor je obljubila ententa, Banat.

Nastop Srbov v Albaniji.

Berlin, 18. junija. (Priv.) »Telegraf-Union« poroča iz Soluna: Oficijelen razglas, ki sta ga vodja srbske ekspedicije proti Albaniji, polkovnik Miotić, in pa poveljnik v Bitolju objavila v ondoinem listu »Bitolske Novine« na naslov Albancev, kaže, da se je slovečemu Essad paši posrečilo priporočiti se ne samo pri Italijanih, marveč tudi pri Srbi kot najpripravnejši mož za njih stranske namene. Oklic pravi: »Mi nismo sovražniki albanskega ljudstva, smo pa sovražniki onih, ki Vas hočejo izročiti tujcem v oblast. Pregnati ste kneza Wieda, ker ni bil Vaše krvi, storili bi pa krivico, če bi se obračali proti Essad paši, ki je Vašega rodu. Ko bomo nemirne kaznovali in vlado poverili Essad paši, ki hoče s sosedi živeti v miru, se povrnemo v svojo deželo.«

SRBI PRED DRAČEM.

Genf, 21. junija. »Journal« poroča iz Soluna: Srbski parlamentarji so došli pred Drač in zahtevajo, naj se mesto uda.

BOMBE NAD DRAČEM.

Atene, 18. junija. »Agence d' Athene« poroča iz Drača: Albanski vstaši so zaglali na mesto tri bombe. Ena je zadela grško poslaništvo in razbila drog zastave. Koščki so prodrli v poslanikovo spalnico in razbili posteljo. Druga bomba je udarila in predrla streho grške katedrale.

Črnogorci pri Tarabošu.

Lugano, 22. junija. (K. u.) »Giornale d'Italia« poroča iz Skadra: Glavna moč črnogorske armade je ostala blizu Taraboša. Nek oddelek je zasedel več krajev, drug oddelek Šala Soši, tretji oddelek je prekoratil Bojano in je zasedel kraje in postojanke pri cesti, ki vodi iz Leša v Skader in gorovje, ki nadvladuje meduansko pristanišče.

Grška.

Izmišljen razgovor z grškim princem Jurijem.

Atene. (Kor. ur.) »Agence d' Athene« poroča: Pooblaščen izjavljamo: Izrecno se dementira v italijanskem listu »Corriere della sera« objavljeni intervju, ki obsega baje izjave princa Jurija o stališču Grške. Princ ni podal nobene politične ali kake druge izjave.

Bolgarija in Turčija.

Sofija, 19. junija. Pogajanja med Bolgarijo in Turčijo glede poplave meje se še niso pričela. V ponedeljek je bolgarski poslanik uradno izrazil velikemu vezirju bolgarsko željo, da se meja prenese na črto Enos—Midia. Ker pa je gotovo, da si bosta obe državi marsikaj medseboj priznali, kljub vezirjevi odklonitvi ni vzroka, da ne bo prišlo do mirnega sporazuma, o katerem so vodilni bolgarski krogi trdno prepričani.

Boji na Kavkazu.**Rusko uradno poročilo.**

Petrograd, 19. junija. Generalni štab poroča 17. junija: V primorju običajno streljanje pušk. S protinapadom smo preprečili poizkus turške ofenzive v dolini Serysaj. Sicer nobene izpremembe.

Zanimiva avdijenca.

Budimpešta, 21. junija. »Az Est« poroča iz Bukarešta: Kralj Ferdinand je te dni sprejel v avdijenci voditelja stranke, kateri pripada Filipescu, Lahovaryja Joanta. »Moldava« poroča o tem: »Kralj je izrazil svoje začudenje, da stoji Lahovary na čelu politični stranki, kateri pripadajo Filipescu in Take Jonescu, o katerih se je po zapisnikih rajnega kralja izrazil zelo zaničljivo.«

»In sedaj?« vpraša kralj Lahovaryja.

Lahovary je prišel v zadrego ter končno odgovoril: »Sir, tudi danes imam isto mnenje o obeh.«

Boj za Carigrad.**Turško uradno poročilo.**

Carigrad, 21. junija. Iz turškega glavnega stana: Na dardanelski bojni črti pri Ari Burnu se ni nič važnega zgodilo. Dne 19. t. m. smo odbili slaboten napad proti našim silam pri Sedil Bahru z izgubami za sovražnika. Naše obrežne baterije so uspešno obstreljevale sovražno artiljerijo, kakor tudi transportne pehotne kolone, ki so se po učinku ognja naših evropskih baterij umaknile nazaj. Anatolske baterije so istotako namerile svoj skrajno učinkujoč ogenj na sovražne kolone in na skladišča, kjer so povzročile požar, ki je zažgal več letal in ki je povzročil paniko. Sovražna letala so preletela posamezne naše baterije in so brezuspešno vrgla osem bomb.

Boji na zahodu.**Nemško uradno poročilo.****Uspešen nemški napad v Argonih.**

Berlin, 21. junija. Uradno razglašajo: Na zahodnem robu Argonov smo prešli na napad. Würtemberžani in severnonemška deželna bramba je vzela z naskokom na 2 kilometra široki bojni črti več obrambnih črt, ki so se nahajale ena za drugo in so zadali Francozom ob njihovih neuspešnih protinapadih najtežje izgube. Plen tega boja znaša 6 častnikov, 623 mož ujetih, kakor tudi 3 strojne puške in 3 metaice min.

Z vrhov ob reki Maas so izvedli Francozi na naše postojanke zahodno od Le Eparges pet močnih napadov, ki so se zlomili zahodno od ceste v našem ognju. Vzhodno od ceste je vdrl sovražnik v dele naše postojanke. Deloma smo ga zopet prepodili.

Sovražni napadi v Vogezih so bili krvavo odbiti v dolini Hecht in južno od tam. Ponoči smo po načrtu izpraznili Metzeral, da se izognemo nepotrebnih izgub. Francoska artiljerija je Metzeral razstrelila v razvaline.

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 18. junija. Popoldne:

Včerajšnjemu večernemu poročilu ni ničesar dostaviti.

Ponoči:

Severno od Arrasa je bil cel dan silovit artiljerijski boj; naša fronta se ni izpremenila. V Alzaciji smo včeraj uredili svoje osvojene postojanke; naša fronta se pomika vedno naprej. Na večer so naše patrolje dospele na robove Metzerala. Tudi na obeh bregovih reke Fecht smo pridobili na ozemlju in imamo pod svojim artiljerijskim in pehotnim ognjem sovražne zveze med Metzeralom in Münsterom. Iznova smo zajeli nekaj mož, več strojnih pušk in obilo materiala, posebno pušk in patron. Iz ostale fronte ni kaj poročati.

Poročilo generala Frencha.

London. (Kor. ur.) General French poroča (19. t. m.): Severno od Hooze smo zasedli 200 jardov nemških strelskih jarkov. Med tednom smo ujeli 215 mož in smo zaplenili tri strojne puške in en s plinom napolnjeni cilindri. Severnovzhodno od Armentièresa smo pustili več razstrelilcev min in smo zadali z njimi kakor tudi z ognjem pušk in topov sovražniku izgube. Naši letalci so metali uspešno bombe na električno centralo v La Bassée.

90.000 Avstralcev pripravljenih.

Rotterdam, 21. junija. Angleški listi poročajo, da je v Avstraliji pripravljenih za odhod na bojišče 90.000 mož, ki so izborni oboroženi.

Radi trgovske zveze s sovražniki.

Edinburg. (Kor. urad.) Dva trgovca z železnino v Glasgowu sta bila radi prestopka postave o trgovskem občevaranju s sovražniki obsojena v šestmesečni zapor in na 2000 funtov šterlingov denarne globe.

Francozi si žele ruskega trga.

Ženava, 15. junija. Francozje se trudijo na vse načine, da si pridobijo ruski trg. V ta namen se je sestavil poseben odbor, kateremu načeljuje predsednik pariške trgovske zbornice. Sedaj se mude odposlanci ruskega finančnega in trgovskega ministristva v Parizu, da se pogajajo. Ustanoviti nameravajo veliko izvozno banko in pretresajo položaj, kakoršen bi bil, če se uravnajo carinske razmere med obema deželama. Predlagajo, da se ustanovi poseben carinski urad, ki bi bil podrejen carinskim oblastim.

Povsod enaki. — Davek na vojne dobičke na Angleškem.

Ženava, 19. junija. Pariški listi poročajo iz Londona, da je zakladni tajnik izjavil v zbornici: V trenutku, ko se od vsa-

kega zahteva žrtve, je žalostno gledati, kako posamezni veletrgovci spravljajo dobičke, ki so večji nego v mirnih časih. Pravično in potrebno je, da vlada prav naglo obdavi vojne dobičke. Vlada je to stvar zato toliko časa odlašala, ker hoče najti merilo, ki bo neizprosno vse zadelo. Kaj takega bi tudi mi radi slišali od naše vlade. (Op. ur.)

Posvetovanje zastopnikov angleških strokovnih društev v Lloyd Geormem.

Manchester. (Kor. ur.) Londonski dopisnik lista »Manchester Guardian« piše: Posvetovanja dne 17. t. m. zastopnikov strokovnih društev v Lloyd Geormem se zastopniki rudarjev niso namenoma udeležili. Njih odsotnost, ki ni bila slučajna, timbolj obžalujemo, ker so na posvetu sprejeli načelo obveznega razsodišča, ki mu organizacija rudarjev najostreje nasprotuje. Zdi se, da nameravajo obvezna razsodišča uvesti v vseh industrijah.

Angleška municijska industrija.

London, 18. junija. (Kor. urad.) List »Daily News« poroča, da nastajajo v več okrajih dežele industrijska mesta za izdelavo streliva. Vsled mobilizacije industrijskega prebivalstva so nekateri mestni okraji postali skoro prazni, dočim se vasi izpreminjajo v gosto obljudena mesta.

Požari v angleškem skladišču streliva.

London, 18. junija. (Kor. urad.) »Morningpost« poroča 15. junija iz Ottawe: Departman za milico je odredil preiskavo o treh kvarnih požarih, ki so v enem tednu izbruhnili v arzenalu v Quebecu. Ogenj se je lotil skladišč za strelivo ter uničil mnogo patron.

Živahna seja francoske zbornice.

Pariz. (Kor. urar.) Četrtekova seja zbornice, v kateri so razpravljali o Dalbievem zakonskem načrtu, je bila zelo živahna. Socialist Raffin Dugess je zelo napadal vlado. Čital je pisma in sklepe delavskih društev, ki izvajajo, da je vladala velika protekcija, ko so prideljevali moštvo v obrate. Veliko število za službo na bojni črti sposobnih mož se je tej službi z ozirom na svoje zveze izmaknilo. Predsednik je Raffina večkrat ukoril. Predsednik armadnega odseka general Pedoya je izjavil, da je potrebno sprejeti zakonske načrte in da se krijejo s čuvstvom ljudstva, ki je sito izmikanja od vojaške službe in protekciješkega gospodarstva. Pedoya je tudi čital dopise, med njimi pismo nekega častnika iz bojne črte, ki obsojajo izmikanje od vojne službe. Pedoya je hotel tudi govoriti o tajnih razpravah armadnega odseka. Velik del zbornice je nemirno zasledoval Pedoyova izvajanja z medklci. Svojega govora Pedoya ni mogel končati.

Pariz. (Kor. urad.) Vse časopise se peča s četrtkovo zbornično sejo. Prvič odkar je izbruhnila vojska, so se zopet ostrejšje pojavila nasprotstva strank. Listi izvajajo, dasi jih je cenzura precej pristigla, da so stranke levice Dalbiev zakonski načrt zato vložile in podpirale, da morejo vsaj nekoliko pograjati vladanje Poincaréja, Vivianija in Milleranda, ki so je osobito socialisti grajali, češ, da vladajo tudi »klerikalno«.

Vihar v avstralski zbornici.

London. (K. u.) »Daily Chronicle« poroča iz Melbourne: V zbornici so bili dne 18. t. m. burni prizori. Ministrski predsednik je namreč predlagal, naj se izpremeni ustava. Delavski zastopniki bi bili radi, da zbornica že v prvem branju reši predlog. Liberalci so predlagali, naj se zadeva odgodi, dokler traja vojska. Političen zločin bi bil, če Avstraliji s silo nalože političen boj v času, ko padajo onstran morja hrabri možje, v strelskih jarkih zakriti. Ministrski predsednik je odgovoril, da je po mnenju vlade prva dolžnost nadaljevati vojsko in pomagati materni deželi z zadnjim možem in z zadnjim šilingom. Vlada hoče svojo politiko o izpremembi ustave nadaljevati.

Gibraltar — Španska Golgota.

Amerikanski žurnalista Orchele obširno razpravlja v »Continental Times« o važnosti Gibraltara za razvoj in stališče Španske kot velesile. Gibraltar imenuje špansko Golgota in vprašuje, ali Španka spi, sanja ali je zastrupljena, ker drugače bi pograbila ugodno priliko in vzela Gibraltar, da na njegovem temelju ustvari novo veliko in cvetočo Španko; če pa to priliko zamudi, bo Gibraltar za vse čase ostal Golgota v španski zgodovini.

Wilsonovi načrti za svetovno gospodarstvo.

V vrvežu svetovne vojne je ostal nepopažen svetovni dogodek največje važnosti: otvoritev Panamskega prekopa. Ne to dejstvo, ne bodočnost in pomen Panamskega prekopa niso v javnosti našli zani-

manja in odziva. Nič se ni razpravljalo o tem, kako bo vplival otvorjeni Panamski prekop na svetovno trgovino posameznih držav in na njihovo medsebojno razmerje. Zdi se skoraj, kakor bi o sedaj tako skrajšani poti med Velikim in Atlantskim oceanom ničesar ne vedeli. Sedaj je pa neki ameriški list priobčil majhno statistiko o dosedanjem prometu v prekopu. V prvih šestih mesecih, odkar je prekop odprt, se je vozilo skozi 109 ladij, ki so prišle iz Atlantskega oceana in so bile namenjene v pacifiške luke; 69 teh ladij je bilo iz New Yorka. Ladje so vozile 493.272 ton blaga. Po vrednosti je pripadalo 90% vsega blaga newyorškimi ladjam; kajti od skupne vrednosti v znesku 45.499.057 dolarjev odpade nanje 41.202.591 dolarjev. Iz tega se spozna nadvladje newyorškega trga nad evropskimi lukami. To pa more tudi kratkovidnejšem odpreti oči, da spoznajo, zakaj vodi Wilson tako dvomljivo nevtralnopolitiko, katere namen je, z dobavo orožja in municije našim manj pripravljenim nasprotnikom dejansko podaljšati svetovno vojno.

To je po vsej priliki prikriti namen Wilsonove politike. Kajti kolikor dalje traja svetovna vojna, toliko več časa in prilike ima New York, da poveča in izpopolni svoje svetovnotrgovinske zveze, in toliko bolj mora Anglija zanemarjati svojo trgovino, od katere jo odteza vojna že sama po sebi, na drugi strani jo pa ovirajo tudi nemški podmorski čolni. Pred vojno razmeroma slaba trgov. mornarica Združenih držav se je med vojsko že izdatno pomnožila, uvedle so se nove trgov. zveze in dalje ko traja svetovna vojna, bolj slabi svetovna trgovina ne samo nemška, marveč tudi angleška. Obe najmočnejši pomorski državi takoj po vojni gotovo ne bosta v položaju, da bi zmagali mladega in neoslabiljenega tekmeca v svetovni trgovini: Unijo. Medtem pa, ko si bosta Nemčija in Anglija zopet opomogli in okrepili, bodo postale Združene države nepremagljiv nasprotnik. Tako utegne biti Wilsonova nevtralnopolitika dobro preračunana igra. New York naj postane prvo trgovinsko mesto na svetu in je v tem oziru že na najboljšem potu. Ravno tako se pripravlja New York, da postane središče svetovnega denarnega trga. Pariz je kot tak že opravil in London je moral v denarnem oziru že večkrat odstopiti svoje mesto New Yorku. Že pred desetletji so modri politiki svarili pred tem, da bi Evropa v vojno in prepirom dala Združenim državam priliko, da uresničijo svoje načrte o svetovnem gospodstvu. Dejstva kažejo, kako so prav imeli.

× × ×

MIROVNO GIBANJE V AMERIKI.

Kodanj, 19. junija. Kakor poročajo angleški listi iz Amerike, so ameriški Nemci poslali Wilsonu prošnjo, da skliče konferenco, ki bi posredovala med vojnimi silami.

Angleške pošiljalne Srbije.

Solon, 21. junija. Angleški parnik »Carl of Elgin« je priplul semkaj s 3000 tonami železniškega materiala za srbsko železnico Parašin—Rahova. Nadalje je priplul s soljo za Srbijo naložen parnik.

Na morju.

LUSITANIA BILA OBOROŽENA Z 12 cm TOPOVI.

Berlin, 23. junija. (K. u.) »Lokal-anzeiger« objavlja izpovedi mornarja Grabe, ki se je vozil večkrat na Lusitaniji in na Mauretanijski. Izpovedal je, da sta bila oba parnika oborožena s 5 do 6 12 cm topovi. Mornarji rezervniki so s topovi redno vadili.

OD ZAČETKA JUNIJA POTOPLJENIH 73 LADIJ.

London, 21. junija. »Times« pišejo: Od začetka junija je bilo od nemških podmorskih čolnov potopljenih nič manj kot 73 ladij.

ANGLIJA OVIRA ŠVEDSKO PLOVBO.

Stockholm, 22. junija. (K. u.) Neki list poroča: Anglija ovira švedsko plovo, ker odreja dovoljenje, da bi smele švedske ladje dobavljati premog v angleških pristaniščih.

Nemški podmorski čoln torpediral angleško oklopnico.

Berlin, 22. junija. Uradno se poroča: Dne 20. junija je nek naš podmorski čoln okoli 100 meterskih milj vzhodno od Firth of Fortha napadel neko angleško oklopno križarico, tipa Minotaver. Torpedo je zadal, učinka pa podmorski čoln ni mogel več opazovati.

× × ×

Tipu »Minotaver« pripadajo tri angleške oklopne križarke: »Defences«,

»Minotaver« in »Shamson«. Dolge so ladje po 147 m, široke 22 m, globoke 7.9 m. Obsegajo po 14.600 ton in imajo 28.533 konjskih sil. Vsaka križarica ima okoli 800 mož posadke. V morje so bile spuščene leta 1906.

NOVI ŠKOF V LINCUL

Z visoke cerkvene strani poroča korespondenca »Austria«: Novi linški škof postane profesor bogoslovja v Lincu dr. J. Gföller. Vojska z Italijo je imenovanje zavlekla.

GENERALNI POLKOVNIK KNEUSS ODLIKOVAN.

Berlin, 23. junija. (K. u.) Red pour le merite je podeljen bavarskemu generalnemu poročniku Kneussu.

Dnevne novice.

+ Hrvatje najboljši mornarji sveta. »Fremdenblatt« slavi junaštva hrvatskih mornarjev in opozarja na izjavo angleškega mornariškega atašea nasproti glavnemu uredniku »Fremdenblatta«. Rekel mu je: Avstrijska mornarica je najboljša na svetu. Ni sicer velika, a nobena se ne more primerjati z njenim moštvom. Ne zanikavam, da avstrijska mornarica prekaša angleško. »Agr. Tagblatt« pristavlja, da tvorijo mornarico pred vsem Hrvatje in Slovenci in da velja zato navedenima narodoma pohvala angleškega mornariškega atašea.

+ Dar cesarja in prestolonaslednika za begunce iz Primorske. Cesar je na predlog prestolonaslednika daroval 5000 kron za begunce iz Primorske. Prestolonaslednik je to vsoto osebno izročil tržaškemu namestniku in pridal še sam tisoč kron, da s tem dokaže tople simpatije za prebivalstvo mejnega ozemlja, prizadeto po vojnih dogodkih.

+ Nadvojvoda Franc Salvator in njegova žena sta 20. junija odpotovala za en teden v Budimpešto.

+ Popisovanje pridelka in prijava mlatičnih strojev. C. kr. korespondenčni urad poroča: Izšla je ministrska odredba, ki določa, da se mora naznaniti množina pridelkov in mlatični stroji poljedelskemu ministrstvu do 28. junija 1915.

+ Poslanec dr. Benkovič, ki se nahaja že na italijanskem bojišču, piše svojemu prijatelju: Dragi! Sem že dva dni na novem cilju od laške meje v svežem gorskem zraku ob železnici. Uživel sem se že v to cigansko življenje in se navadil skrajne skromnosti. Po noči in po dnevi govore topovi, s hrbov se krasno vidi učinek. Včeraj sem bil prav v bližini Iskrene pozdrave!

+ Zvonovi. »Marburger Zeitung« pravi, da so na Slovenskem Štajerskem darovali zvonove dosedaj samo protestanti v Celju in St. Ilju ter baron Twickel v Mariboru. Mi konstatiramo, da so tudi katoliške cerkve darovale zvonove in jih bodo bodoče dni še več, toda tega ne bodo objavile v »M. Z.«.

— Domače razglednice. V založbi

»Ilustriranega Glasnika« je pravkar izšla IV. skupina razglednic »Vojska v slikah«. Obsega osem slik pristnega, narodnega značaja. Snov je vzeta večinoma po Gregorčiču, kakor: »Vojskove neveste poroka«, »Vojaci na potu«, »Oj z Bogom, ti planinski svet«, »Njega ni«, Zelo značilna za sedanji čas je Vodnikova »Brambovec«. Cena za trgovce, ki naroče vsaj 100 posamičnih razglednic, 6 K, za 100 kom.; pri naročilih nad 500 kom. 5 K 50 vin., nad 1000 kom. 5 K za 100 kom., pri naročilih nad 10 skupin 30 odstotkov popusta. Skupina s 16 komadi (po dve enaki sortirane) 1 K 20 vin. Pri skupinah se ozira le na predplačana naročila. Rojaki, se gajte po domačem originalnem blagu! — V. skupina izide tekom enega meseca. Obsegala bo istotako osem slik, kakor: »Soči«, »Naprej zastava slave«, »Vojaci na potu«, »Pri zibelki«, »Kdo je mar?« itd.

+ Tečaj za strojnike pri strojnih drugih se bo vršil v St. Vidu nad Ljubljano. Prične se v sredo dne 30. junija in traja en teden. Poučevalo se bo o sestavi motorjev in drugih strojev, o mlatenju in o rezanju rezanice. Pouk je brezplačen; stroške za hrano in stanovanje pa mora nositi vsak udeleženec sam. Ti stroški bodo znašali na dan 2 K 40 vin. Udeležniki naj se zglase pri županstvu v St. Vidu nad Ljubljano in naj vsak prinese s seboj izkazilo svoje zadrage.

— Vojno ministrstvo je oprostilo vse strojnike za oskrbovanje poljedelskih strojev, ki so prosili za oprostitev in dokazali,

da so potrebni za poljedelske stroje, vsled česar je razvidno, da polaga ministrstvo veliko važnost na to, da se pravočasno in dobro opravijo poljedelska dela.

— Smrtna kosa. V Gornjemgradu je umrl dne 9. junija po kratki in mučni bolezni vpkajeni gospod učitelj Josip Tičar, doma iz St. Jurja nad Kranjem. Naj počiva v miru. Časten spomin! — Umrl je v tržaški bolnišnici črnovojnik Josip Vider, star 37 let, iz Kostabone pri Kopru. — V Predlogu pri Radoljci je umrl oskrbnik g. Tomaž Šusteršič. — V Zaklancu pri Horjulu je umrl v petek, dne 18. t. m., po dolgi bolezni spoštovani gospodar in daleč naokrog znani vinski trgovec gosp. Lovenc Škof, p. d. Mrak. Pogreb se je vršil pri obilni udeležbi v nedeljo, dne 20. t. m., v Zaklancu. Naj v miru počiva.

— Gosp. dr. Rybář se nahaja sedaj v Radencih na Štajerskem kot poveljnik 6. delavske stotnije.

— Dr. Maks Abram — živi! Iz vojaških krogov smo prejeli poročilo, da je dr. Maks Abram, o katerem so poročali listi, da je padel na severnem bojišču, še živ in da se nahaja v ruskem ujetništvu.

— Dopusti zasebnim uslužbencem. Z ozirom na vojsko pripravila vlada odlok, s katerim se vsled vojske začasno ustavijo postavni dopusti zasebnih uslužbencev, ki naj bi se z gotovino odškodovali za vsak odpadli dan dopusta.

— Spominsko svetinjo na rajnega nadvojvoda Franca Ferdinanda in vojvodinjo Hohenberg razpečava ob obletnici sarajevske zločina vojni pomožni urad. Stane 10 kron.

Odlikovanja v mornarici. Vojaški zasluzni križec 3. vrste na traku hrabrostne svetinje je dobil fregatni kapitan Konstantin Maglič. Najvišje pohvalno priznanje je dobil linijski poročnik Wolfgang Suppan-schitsch, Aleksander Pitanič in Jurij Kvekič, nadalje linijski poročnik v pok. Alojzij Poljanec in linijski poročnik Josip Kogelnik. Pomorski aspirant Oskar Gabriel je bil imenovan za pomorskega kadeta.

Odlikovanja v armadi. Polkovni zdravnik 7. pp. dr. Edvard Huber je postal štabni zdravnik. Železniški križec s krono 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik 47. pp. Julij Meergras. Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 47. pp. Ludvik Riesenecker. Zlato hrabrostno svetinjo je dobil poročnik Ramusch Ivan in desetenik Reichmann Franc, oba pri 7. pp.

— Pomnožen promet v Celovcu. »Kärntner Tagblatt« poroča: V Celovcu so premestili 400 do 500 železničarjev, da bodo zmogli transporte čet in municije. Železničarje so nastanili v tukajšnji realki. Železničarji pripadajo večinoma voznemu osebju, a tudi na postajah so pomnožili osebje, da bodo postaje lažje poslovale.

— Pouk na državnih srednjih šolah v Trstu. Kakor znano, je bil pouk na državnih srednjih šolah v Trstu po Binkoštih prekinjen. Sedaj se nadaljuje v ferijalnem kurzu na realki v ulici Pasquale Besenghi, dnevno od 9. do 12. ure; dostopen je z dovoljenjem vodstva tudi gimnazijcem.

— Varstvo avstrijskih interesov na Ruskem Poljskem. One osebe na Kranjskem, ki so na Ruskem posestniki ali imajo denar pri ruskih bankah naložen, naj sporoče svoj naslov trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani.

— Celo tiskarniško osebje vzelo k vojakom. »Römerstädter Bezirkszeitung« je nehala izhajati. Naročnikom se naznanja, da mora lastnik tiskarne in celokupno tiskarniško osebje k vojakom.

— Nevarna patrona. Ko je prišel 19. junija črnovojnik vojak Ivan Čepek, posestnik v Vovčah pri Košani, domov, je videl otroke igrati se s patrono. Ko jo je hotel izprazniti, da bi odstranil nevarnost, se mu je (dinamitna?) patrona vnela, mu odtrgala štiri prste na desni roki, njegovega sina, triletnega Alojzija pa težko poškodovala po desnem očesu in ga obžgala po obrazu.

— Goljufivi postajenačelnik. Iz Mischolca poročajo, da so v Gömöru zaprli postajenačelnika Jerneja Dobricke, ker je šel na roko goljufivim vojnim dobaviteljem in pri tem na nelep način zaslužil tisočake.

Ljubljanske novice.

Ij Za aprovizacijo mesta Ljubljane je sklenil odsek poskrbeti pravočasno kurivo za mesto, da ne bo preveliko pomanjkanje prihodnje zimo. — Slednjič se je vzelo odobruje na znanje, da mestni reveži dobivajo sedaj določeno podporo v živilih mesto v denarju, ki poprej večkrat ni dosegel svojega namena.

Ij Preskrba sladkorja za Ljubljano. Aprovizacijski odsek je sklenil, obrniti se na c. kr. trgovinsko ministrstvo s prošnjo, da omogoči nakup večje množine sladkorja direktno od rafinerij. Tudi se bo skušalo pridobiti za Ljubljano večjo množino eksportnega sladkorja iz Trsta.

Ij Zoper prekup in draženje živil na trgu. Aprovizacijski odsek občinskega sveta ljubljanskega je včeraj sklenil, naročiti mestnemu magistratu, da postopa z vsi

kazensko strogostjo zoper ljudi, ki na trgu živila prekupujejo ali jih pa draže. V vsakem takem slučaju se ima krivca takoj odstraniti s trga.

Ij Bodoča aprovizacija Ljubljane z žitom in moko. Aprovizacijski odsek občinskega sveta ljubljanskega je včeraj sklenil ukreniti vse potrebno, da se bo moglo v jeseni ljubljansko mesto preskrbovati z žitom in moko na splošno zadovoljnost tako, da ne bo pritožb niti glede kakovosti, niti glede cen blaga. Zlasti hoče ljubljanska občina za bodoče varovati v smislu ministrske inštrukcije mestnemu magistratu kot politični oblasti I. instance z jamčene pravice glede kontrole pri razdeljevanju in razprodaji žita in moke. Aprovizacijski odsek je tudi v principu sklenil, osnovati po obstoječem zakonu poseben strokovni svet, ki naj bi za bodočo sezono in za okoliš ljubljanskega mesta izdelal načrt glede aprovizacije z žitom in moko. Vse želje mestne občine ljubljanske se bodo predložile c. kr. deželni vladi v blagohotno upoštevanje.

Ij Preskrba Ljubljane z novim krompirjem. Aprovizacijski odsek občinskega sveta ljubljanskega je v včerajšnji seji sklenil, da bo v jeseni mestna občina še v večji meri kot preteklo leto razprodajala krompir. C. kr. vlada se naproša, da dovoli mestni občini pravočasno nakup krompirja in s tem omogoči, da se ljubljansko mesto poceni preskrbi s tako važnim živežem.

Ij Nezgoda z avtomobilom. 18. t. m. proti polnoči sta trčila Vojnovičev avtomobil in neki navaden voz brez luči, pri čemur je Vojnovičev elektromehanik Viktor Lovšin zadobil poškodbe po levi rami, nogi, roki in obrazu.

Ij Aristide Sartorio mimo Ljubljane. Poročali smo že, da je laški slikar Aristide Sartorio bil na patrolji ranjen v nogo ter ujet. Pripeljali so ga v gorisko bolnišnico Rdečega križa, kjer je ostal deset dni. Potem so ga transportirali z drugimi ranjenimi proti Ljubljani. Sartorio je star 47 let ter ima šaržo poročnika.

Ij Nopi spored za danes v torek, za jutri v sredo in za četrtek v »Kino Central« v deželnem gledališču je: »Očetovska ljubezen«, globoko presunljiva drama. — Hrabri krojaček, sijajna veseloigra. — Pasja zvestoba, slika iz življenja. — Lempke, zavarovalni agent, komično. — Vojaške večje brazilski armade. — Najnovejši kinematografski posnetki z bojišč.

Ij Manjša vsota denarja v papirju se je našla na Karlovski cesti. Kdor jo je izgubil, naj se zgasi pri družini Porenta na Karolinski zemlji št. 6.

Organizacija preskrbe z zelenjavo.

Pod tem naslovom kroži v nemških listih članek, ki ga je sprožila dobro znana »Volksvereins-Korrespondenz«, kateri more in mora v današnjih razmerah vzbuditi zanimanje tudi pri nas. Članek slove:

Srečni izid vojne je v glavnem zavisen od dobre organizacije. Kdor ima najboljšo organizacijo, bo najlažje vstrajal. Na srečo lahko rečemo, da je naša vojaška organizacija vzorna, edinstvena. Na drugih poljih pa se bomo morali še marsičesa naučiti. To velja na primer zlasti glede preskrbe z živili. Pa tudi tu lahko z veseljem povemo, da je vojna povzročila že marsikakšno novo misel in izboljšavo. Spoznali smo, da je tudi na polju preskrbe z živili potrebna smotrna ureditev, organizacija po primer-nih načrtih.

Preje se je pogostoma čulo: »To ne gre! To ni mogoče! Toda marsikaj, o čemer so preje sodili, da »ni mogoče«, je današnja vojna že omogočila. Upajmo, da bo pozneje, temeljem teh izkustev, še mnogo reči možnih, o katerih se nam je doslej zdelo, da jih ni mogoče izvršiti. Vsekakor je tu še mnogo priložnosti za velike dobičke. To velja na primer tudi glede naše preskrbe z zelenjavo. Ako je preje kdo opozarjal, da smo glede preskrbe z zelenjavo še zelo odvisni od inozemstva, so mu često odgovorili: »To drugače ne gre! In če je zlasti omenjal veliki nizozemski uvoz zelenjave in kazal na krasne uspehe nizozemskih producentov-zelenjadarjev, je skoro vselej slišal odgovor: »To pri nas ni mogoče! Da se pa tudi tu z dobro voljo in praktičnim delovanjem dá mnogo doseči, nam dokazuje vzorno postopanje, ki je vidimo v okrožju Geldern ob spodnjem Renu.

Okrožje Geldern meji tik na Nizozemsko. Vsled tega so imeli tukaj priložnost, da so opazovali uspehe in dobičke nizozemskih zelenjadarjev. Šeasoma so začeli razmišljati, zakaj bi ne mogel nemški sosed tudi tega doseči, kar doseže Nizozemec. Končno je nekaj odločnih mož v imenovanem okrožju sklenilo, da bodo smotrno posnemali nizozemski zgled. Ti moške so pravilno spoznali, da je pričakovati uspeha le od primerne organizacije. Zato so najprej v posameznih krajih organizatorično združili pridelovalce zelenjave. Najprej je trebalo urediti sajenje oziroma sejanje. To se vrši sedaj po enotnih načelih in navodilih, s pomočjo nizozemskih vzornih vrt-

narjev. Temu se je pridružila organizacija za posredovanje dela in končno zlasti posredovanje nizozemske vzorne organizacije za prodajo. Na Nizozemskem so se v tem oziru predvsem udomačili takozvani »veilingi«. To so dvorane za javne dražbe, pri katerih se zelenjava dražbenim potom domika najboljšim ponudnikom, tržcem ali drugim odjemalcem. Nadalje so po nizozemskem zgledu ustanovili skupna skladišča (podobna našim združnim zeljarnam), — Nemci jim pravijo »Kohlscheunen«, kjer se zelenjava primerno sklada in ohrani sveža. Poizkus okrožja Geldern, da v zvezi »Spodnjerenskih sadjarskih in vrtnarskih društev« (s sedežem v Straelen, Porenje) posnema nizozemski zgled glede pridelovanja in razpečevanja zelenjave na združni podlagi, ima že najlepših uspehov. Nujno bi pa bilo želeli, da bi ta zgled tudi drugod posnemali.

Pozdraviti bi bilo vsekakor tudi, če bi se mesta pri takih podjetjih bolj udeleževala. Kakšnemu okraju je na primer težavno, da bi si sam napravil dvorano za javne dražbe; morda tudi ni priporočljivo, da bi se dražbe zelenjave vršile v krajih, kjer se zelenjava prideluje, marveč rajši tam, kjer se uporablja. Na vsak način bi pomnilo za ta prizadevanja veliko olajšavo, če bi mesta zgradila ali priredila take dvorane za dražbe ter jih dajala organizacijam producentov na razpolago. Tako bi nastala tudi ožja zveza med konsumenti in producenti, in mesta bi morda lažje sklepala dobavne pogodbe s pridelovalci samimi. Tako bi se stare, opravičene želje meščanstva in kmetijstva približale uresničenju. V to pa vsekakor zagotovo upamo, da bo vojna v najširših krogih prebivalstva utrdila prepričanje, kako potrebna je boljša organizacija preskrbe z živili.

Tako imenovana korespondenca! Kdor ve, da smo tudi pri nas doslej večino zlasti rane zelenjave in ranega sadja dobivali iz Italije in da to v bodočnosti bržkone izostane, bo želel, da bi se tudi naši mero-dajni krogi in strokovnjaki že sedaj začeli temeljito baviti z vprašanjem, kako se na tem polju čim prej postavimo na lastne noge. Zemljepisna lega naših južnih dežel: Primorja, Istre, Dalmacije, nas naravnost izziva, da se v tem oziru rešimo tujega uvoza.

Naročajle „Slovenca“.

oooooooooooo

Vabilo

na

1267

redni občni zbor

Mlekarske zadruge v Rovtahn pri Logatcu

registr. zadruge z omejenim poročtvom ki se bo vršil

dne 27. junija 1915 ob 3. uri popoldne v občinski pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o delovanju v pretečenem letu.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1914.
3. Volitev predstojništva in nadzorništva.
4. Slučajnosti.

Predstojništvo.

Dva močna ključavničarska učenca,

1242 sprejme takoj Ivan Triller, ključavničar na Bledu.

Išče se stalno stanovanje

5 do 6 prostornih, svetlih sob v lepi legi na deželi ali na obrobju Ljubljane. — Ponudbe naj se pošljejo ekspresno (znamka 40 vin.) na upravništvo „Slovenca“ pod: „Stanovanje št. 1260“. 1260

Išče se kuharica

vešča kuhanja, pobožna, srednje starosti, varčna, za srednjo Istro. Gospodarstva nič. — Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod št. 1262. 1262

Premišljevanja o božjem Srcu Jezusovem.

Spisal P. Marijofil Holeček, frančiškan. Cena K 1.20 za broširan, K 2.— za vezan izvod je skrajno nizka.

Ta premišljevanja so času primerna, pa za vse čase namenjena. Potreba po takih premišljevanjih je bila vedno večja, posebno odkar se z vso vnemo goji in širi češčenje presvetega Srca. Po teh premišljevanjih bomo natančneje spoznali skrivnosti in milosti, ki jih hrani Zveličarjevo Srce za nas, in s katerimi nas želi obogatiti. Knjiga bo njim, ki jo bodo, rabili v tolažbo in naj donese mir vsaki slovenski hiši in sleherni družini.

Lavretanske litanije.

Matere Božje za mešani zbor, oziroma eno- dvo- ali triglasni zbor, zložil Franc Ferjančič. Cena 30 vin.

Te litanije, ki so ravnokar izšle, bodo dobro došle našim pevskim zborom. Z njimi pa ne bo vstreženo samo pevovodjem in pevcem, temveč tudi občinstvu, ker se bodo litanije po svojem ustroju in značaju povsod hitro udomačile. Meseca majnika in za vse Marijine praznike bodo prav dobro došle.

Kraljici nebes in zemlje.

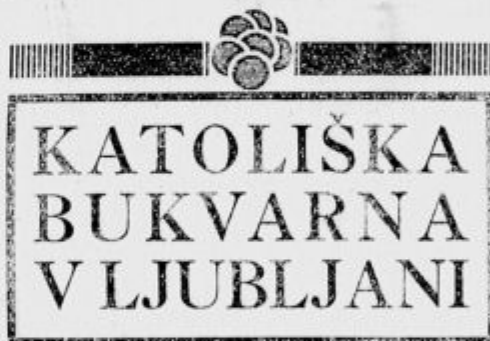
Zbirka Marijinih pesmi za mešani zbor, samospeve in orgle. — Uglasbil Karlo Adamič. Cena partituri K 1.80, glasovi po 40 vinarjev.

Te skladbe so globoko zamišljene in uprav mojsterski izpeljane in pričajo o temeljitem znanju teorije, harmonije in kontrapunkta. Melodija teh skladb je posebno izrazita, zmerno moderna, pa vendar močnem naših zborov na deželi umerjena.

Zemljevid Evrope.

Merilo 1:4.000.000. Cena K 2.40, nalepljen na platno s palicami K 6.50, nalepljen na platno in zložljiv v žepno obliko K 6.—.

Ta zemljevid v slovenskem jeziku presega po svoji veliki natančnosti, razvrstitvi in preglednosti vse druge zemljevide. Velikost znaša 1 m 15 cm X 86 cm.

Zbirka slovenskih povesti.

Urejuje profesor J. Grafenauer. Cena za sešitek 60 vinarjev. Sešitek 1/4 vezan v eno knjigo K 3.50.

Ta zbirka nudi najlepše pripovedne bisere slovenskega slovstva, katere je treba na vsak način ohraniti našemu ljudstvu. Dosedaj so izšli:

1. zvezek: Josip Ogrinec, Vojnimir ali poganstvo in krst. — Strneno polje.
2. zvezek: Franc Erjavec, Hudo brezdnost ali Gozdarjev rejnec. — Ni vse zlato, kar se sveti. — Izgubljen mož. — Ena noč na Kumu. — Mravlja.
3. zvezek: Vesela povesti, Jaklič, Za možem. — V pustiv je šla. Jurčič, Pravda med bratom.
4. zvezek: Ksaver Meško, Povesti in slike: Stiri smrti. — Pot čez travnik. — Požigalec.

Varčna kuharica.

Zbirka navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sestavila v vojnem letu 1915. M. R. Založila Katoliška Bukvarna. Cena K 1.20, v platno vezana K 1.80, po pošti 20 vinarjev več.

Knjiga ne bo služila samo ob času draginje, temveč bo tudi ob dobrih časih pot do blagostanja. Njene posebne vrline so označene v predgovoru, katerega naj pazno prečita vsaka gospodinja. Knjiga se ogiblje potrate in vpošteva povsod varčnost ter uči, kako si pomaga gospodinja s sredstvi, katere so vedno in povsod dobili. Vsa navodila so večkrat preizkušena in so se sprejela samo jedila, ki se tudi glede okusa lahko postavijo na vsako imenitno mizo. — Zelo pregledno kazalo ob koncu knjige ti tudi pomaga takoj rešiti vprašanje kaj boš danes ali jutri kuhala. S to knjigo v roki boš znala postaviti na mizo tudi eno in isto živilo v najrazličnejših oblikah in si boš znala vedno pomagati z malimi sredstvi, da ne prideš nikdar v zadrego. Knjiga bo mnogo pripomogla k blagostanju slovenskega naroda. Cena knjigi, ki obsega 224 strani, je skrajno nizka.

Tem potom javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo, poklicati našega preljubega strica, gospoda

Josip Lilek

župnika v p.

previdenega z zadnjimi tolažili sv. vere, v 77. letu starosti, dne 20. t. m. ob 4. uri zjutraj k sebi v boljše življenje.

Pogreb predragega rajnika se vrši v torek 22. t. m. iz hiše žalosti na pokopališče v Vojno vas pri Črnomlju.

Maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Črnomlju.

Črnomelj, 21. junija 1915.

Giril, Metod, Franjo, nečaki.

Magda, Ljudmila, Josipa, nečakinje.

1269

Trava: seno in otava naprodaj!

Ljubljanska komenda nemških vitezov prodaje travo na travniku nad „Kozijem“ v občini Vič v četrtek dne 1. julija 1915 ob 8. uri zjutraj na licu mesta. — Travnik, ki meri več oralov, se odda s „šupo“ tudi na več let v najem. (Dosedanja najemnina 500 K.)

Oskrbništvo n. v. r. v Metliki,

dne 19. junija 1915.

1268